Montør forum

Elektroarbeidernes Fagforening - D8 IRI. Årg. 8. Nr2 1998

2

Det nye forbundet, debatt og kritikk

Se sidene 6 - 13

IT forbundet kan vi ikke hete

Se sidene 7, 9-10

Gå inn i din tid!

Se sidene 11 - 13

Gi oss betre løn!

Lærlingenes rettigheter

se sidene 21- 23

NEKF

INNHOLD • 2 • 98

3	EU- fortsatt fri flyt
4	Lokale lønnsforhandlingar
5	En effektiv fagforening?
6	Omvendt solidaritet
6	....til heder og verdighet
7	Sterke reaksjonar...
8	Kan vi stole på «Elektrikeren»
9	Nytt forbund for enhver pris?
11	Gå inn i din tid
13	Notiser
14	Veteranopphold
15	Nei til privatisering
16	Stryk for høringsdokumentet, utsettelse av kontingentsaken
26	Strømstøt kan gi muskelplager i nakke...
19	Produksjonsskipet Åsgard
20	Bonusavtale, er det lønnsomt?
21	Gi oss bedre lønn...
22	Lærlingenes rettigheter
25	Utvalgsmøte
28	Avdelingens styre og utvalg

Montørforum

Utgis av Elektroarbeidernes Fagforening - D8 IRI

Adr.: Kalfarvei 71 • 5018 Bergen
Tlf.: 55 31 23 70 • 55 32 44 65
Telefax: 55 31 24 35

Hjemmeside:
http://www.ba.no/nl/nekf

Ansvarlig redaktør: Ove Toska.

Redaksjon:
Erik Grytdal, Åge Blummenfelt, Jan Henrik Larsen, Ole Peder Grip, Egil Gulholm, Kenneth Rutledal.

Opplag: 2 500 eks.

Ettertrykk anbefales når kilde oppgis.

Utforming: SYMBOLON AS.
Trykk: John Grieg Trykkeri.

Leder

NEKF + TD=

Ove Toska *Ark.73b*

Etter en debatt i "deler av våre 2 forbund" er nå innstillingene fra felles Landsstyremøte til de kommende Landsmøter klare. Innstillinger som fører fram til en sammenslåing, men en sammenslåing dessverre uten den rette gløden og entuismen som en slik sammenslåing bør ha. Når jeg bruker ordene "deler av våre 2 forbund" er dette bevisst i forhold til at denne viktige debatt på langt nær har engasjert de 2 forbunds tillitsvalgte og medlemmer slik en så viktig sak krever. Hvorfor ble det slik ?

Årsakene til dette er flere. Den altfor korte frist som det er operert med i forhold til debatten i grunnorganisasjonen er en viktig årsak, men fra mitt ståsted er det nok de stramme føringer som fra sentralt hold er lagt som har gjort denne debatten ekskluderende for mange. Dette fordi man har med ståsted i Forbundet har lagt frem forslag som ikke har ivaretatt helheten i forbundene. Det gjelder organisasjon, demokrati og ikke minst økonomi. Man har vært opptatt av sentrale forhold noe som har vært ekskluderende for lokale tillitsvalgte/ medlemmer.

I NEKF har vi i allefall 2 ulike kulturer knyttet opp til de 2 eksisterende sektorer Produksjon og Distribusjon (PD) og Installasjon,Reparasjon og Industri (IRI). Disse ulike kulturer må ikke forveksles med ukulturer, men må sees på som naturlige forhold til den ulike hverdag PD og IRI tross alt operer innenfor. Når NEKF med sine kulturer skal smies sammen med TD's, ja da er det viktig å få disse fram i debatten, og ikke gjemme dem vekk eller overse dem - fordi dette defineres som problemstillinger som skal løses "etter hvert". Det har etter min mening gjort det svært vanskelig og kanskje til dels ødeleggende å ikke få dette på bordet og inn i debatten. Ikke som "problemer", men som felles utfordringer.

Nærheten til medlemmene snakkes det alltid varmt om. Landsmøtet i 1997 sa da også noe om å ivareta og ja - faktisk og styrke ytre apparat i det nye forbundet. Gjennom debatten har dette vært nærmest et "ikke vedtak". Skal man styrke ytre apparat betyr dette mer økonomi til fagforeningene - kanskje derfor det har vært vanskelig å få det vedtaket synliggjort. Viktigheten av en ett godt fungerende fagforening erfarer vi nok i kampsituasjoner, men vel så viktig også som lokale rådgivere og hjelpere i de tillitsvalgte/medlemmers tøffe hverdag.

Hvilket forbund ønsker vi å skape gjennom denne sammenslåingen ? Så langt i sammenslåingsprossessen kan jeg ikke se at vi har klart å få fram en helhetlig, samlende strategi og målsetning for det nye forbundet - og da har vi alle gjort et dårlig handverk. Skal vi derimot bare følge ledelsens strategi og tanker, synliggjort gjennom det fremlagte navneforslag "IT-Forbundet" (informasjonsteknologi -forbundet) - da gjenstår spørsmålet hvilket retning pekes da ut og hva blir igjen i forhold til elektrikerens identitet.

På felles Landsstyremøte 3.-5.juni ble det tatt viktige skritt i retning et mer helhetlig forslag der både forbundet sentralt var ivaretatt og ikke minst at ytre apparat ved fagforeningene fikk hevet sin status og tilført en del økonomi. Dette var et skritt i en riktig og viktig retning, men det er avgjørende at vi tar flere skritt på samme vei.

Nå skal debatten opp på våre respektive Landsmøter i dagene 27.11 - 1.12. 98. I tiden fremover skal det bygges videre på allianser som sikrer en fortsatt bevegelse i retning styrking av ytre organisasjon.

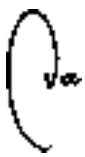

Av Erik Grytdal

EU - Fortsatt fri *flyt*

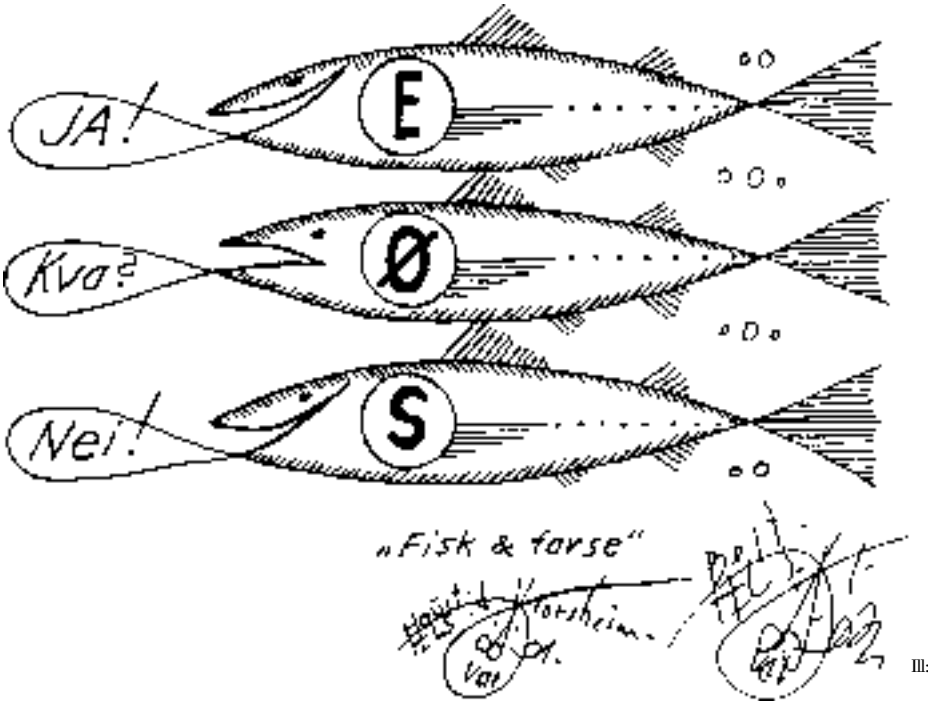

Ill: Oddvar Torsheim.

Hausten 1994 sa det norske folket eit klårt nei til medlemsskap i den Europeiske Unionen. Dette var og i tråd med den anbefalinga LO gav sine medlemmer. Og ein kan heller ikkje seia at det var tilfeldig at det var Norsk Kommuneforbund som sto i spissen for LO sitt neivedtak. Meir enn i noko anna forbund råkar EU sin frihandel, den frie konkurransen og privatiseringa av offentlege tenester nettopp medlemmene av dette forbundet. Meir enn i noko anna forbund har dei kommunalt tilsette forstått at nedbygging av dei såkalla "handelshindringane" direkte trugar deia løns- og arbeidsvilkår. Difor har dei forutan EU-motstanden og sett eit kritisk lys på den aukande globaliseringa.

Men frihandelen er kapitalen sin fridom, og den råkar ikkje berre dei offentleg tilsette, men heile arbeidarklassen. Når snart fire år er gått sidan folkerøystinga kan ein spørje i kva grad folkemeininga og LO sitt råd er vorte følgd. Rett nok er vi ikkje blitt medlemmer i EU. Men gjennom EØS-avtalen blir vi utsette for eit frihandelspress som ligg tett opp til medlemsskap. Det er vanskeleg å skjøne at denne EU-tilpasninga skulle vere i tråd med intensjonane frå folkerøystinga i 94, eller rådet frå LO. Som fagforeining er det difor ei plikt å minne leiande organ i fagrørsla om nettopp dette.

Etter folkerøystinga arbeidde Arbeidarpartiregjeringa hardt og konsekvent for eit så nært samarbeid med EU som mogeleg. Det var avtroppande utanriksminister Bjørn Tore Godal som sa det til Bergens Tidende i samband med regjeringsskiftet hausten-97. Ei utviding av EU aust- og sørover vil tvinga fram eit nytt ordskifte om medlemsskap, sa han og. At revansjelystne unionistar nyttar eit kvart høve til å reisa spørsmålet om medlemsskap på ny, uansett folkerøysting eller meiningsmålingar, er med andre ord noko arbeidarklassen må vera budd på.

Etter Stortingsvalet i -97 fekk vi ei såkalla neiregjering. Men i kva grad kan vi stole på den når Stortingsfleirtalet vil ha aukande EU-tilpasning gjennom EØS-avtalen? Ei rekkje av EU sine forordningar som skal sikre fri flyt av varer, personar, kapital og tenester er blitt gjort til norsk lov sidan EØS-avtalen vart vedtatt. No er vi og komen dit at nokre av dei mest kontroversielle forordningane om fri flyt skal handsamast av Stortinget. Forbod mot grensekontroll eller avvising av dyr eller planter som kan frakta med seg sjukdomar, er eit alvorleg miljømessig tilbakesteg. Det same gjeld det derav aukande presset på produksjonsprosessane, der Noreg på mange område i dag held eit høgare helse- og miljømessig nivå enn EU.

Men nedbygginga av «handelshindringar» har og samanheng med andre prosessar i regi av Europaunionen. Det gjeld overvaking av personar og forsvarssamarbeid. Fagrørsla må difor ikkje gløyma at den politiske prosessen om tilnærming og tilpassing til EU, er ein prosess som ikkje vart avslutta med folkerøystinga i - 94, men er ein prosess som enno held fram. Og at dette og er eit uttrykk for den aukande globaliseringa, der EU representerer den vesteuropeiske kapitalen i dette racet. Fagrørsla har difor eit ansvar for å ta aktiv del i dette ordskriftet, og visa kor ein står.

Når det gjeld EU-tilpasning gjennom EØS-avtalen har Stortinget vetorett. Det er ein rett ein ikkje treng vera redd for å ta i bruk. Til hausten får vi truleg sjå om neiregjeringa verkeleg er ei neiregjering. Eller ei borgarleg regjering fora på kamelkjøt, med eller uten salmonella.

Av Svein Arild Dale, klubbleiar Rysjedal Elektro A/S.

Lokale lønsforhandlingar

- korleis gjennomføre desse?

Svein Arild Dale er klubbleiar ved Rysjedal Elektro A/S i Sogn.

Hei alle nekf- medlemmer D8 IRI. Mitt navn er Svein Arild Dale, og eg er klubbleiar i klubben ved Rysjedal Elektro A/S. Eg er 26 år gamal, og tok montørsertifikatet i 1992. Dett er 3. året mitt som klubbleiar. Rysjedal Elektro er ei middels stor bedrift med ca. 20 montørar pluss ein del lærlingar og hjelpearbeidarar. Denne bedrifta er lokalisert til nordsida av Sognefjorden, ca 15 kilometer frå Lavik. Grunnen til at eg tar med litt informasjon om meg sjølv og bedrifta er at eg synest det er greitt at vi som klubbleiarar kjenner litt til kvarandre og bakgrunnen vår. Håpar difor at andre som skal skrive klubbleiarspalten kan skrive litt om seg sjølv og bedrifta si. Vil og nytte høvet til å takke for forespørselen om å skrive dette innlegget, sjølv om eg ei stund var i tvil om eg skulle takke ja. Når eg no har teke mot til meg om å skrive dette, vil eg oppfordre fleire frå mitt fylke som har høve til det om å skrive, då eg har inntrykk av at vi «på denne sida av Sognefjorden» er i fåtal.

Det eg hadde tenkt å sette fokus på er dette med lokale lønsforhandlingar, og korleis gjennomføre desse. Siste oppgjeret vart det lagt opp til at ein større del av oppgjeret skulle forhandlast lokalt. Desse forhandlingane skulle gjennomførast før uravstemminga, slik at medlemmane skulle ha høve til å ta omsyn til dette når dei stemte. Enkelte klubbleiarar har sågar på enkelte klubbleiarkonferansar hevda at ein skulle ta utgangspunkt i eit bestemt nivå på kronetillegg, der den enkelte klubb/ forhandlingsutval skulle forplikte seg til å stille dette kravet overfor sin arbeidsgjevar. Dette meiner eg er ein heilt feil strategi. Eg er positiv til lokale forhandlingar, men meiner at dei sentrale forhandlingsorgan skal ta dei største belastningane i forhold til å forhandle fram ein ny tariffavtale, så kan den lokale forhandlingsretten brukast til å forhandle særavtalar iden enkelte bedrift. Desse avtalane må naturlegvis protokollførast iht. §3e. Når det gjeld det å skulle forplikte seg til eit bestemt nivå så meiner eg at det er så forskjellige forhold rundt omkring i dei enkelte bedriftene, at det å finne eit nivå som skulle vere realistisk for alle å oppnå/ vere nøgd med ville bli svært vanskeleg. Dessutan er eg ikkje sikker på at det er realistisk å tru at vi kan oppnå den same fastløna i dei enkelte bedriftene rundt om i distriktet. Dette på grunn av at klubbane mellom anna brukar den lokale forhandlingsretten til å forhandle fram andre goder enn løn, f.eks. avspaseringsordningar. Eg vil også tru at det i byar der det er fleire bedrifter som jobbar i same området, vil dei mange klubbane vere med på å presse fastløna opp. Denne effekta har vi som jobbar i utkantane lite nytte av, så om ein studerar fastlønsstatistikken vil ein sjå at fastløna i utkantane er noko lågare enn i byane. Dette synes eg er akseptabelt, då ein som regel har noko høgare buutgifter i byane.Uansett så skal også vi i utkantane forhandle, men eg meiner framleis at det skal vere opp til den enkelte klubb å vurdere kva som er realistisk å stille som krav ved lokale forhandlingar.

Når dette er sagt må eg sei at oppgjeret 98 ikkje ber så stort preg av å skulle innehalde ein sentral del, og ein lokal del som ein skulle frykte. Eg vil også påstå at det frå distriktsledelsen, med hjelp av dei forskjellige utvalg si side, vart lagt opp til ei fornuftig oppkjøyring til lønnsoppgjeret med fleire klubbleiarkonferansar. Desse konferansane meiner eg ei viktig opptakt til eit lønsoppgjer, der vi får snakka saman og lagt strategiar ved forhandlingar, og ved evt. konflikt. Ikkje minst er desse konferansane inspirerande før ein byrjar å forhandle på det lokale plan.

Til slutt vil eg takke for meg, og ynskje alle ein fortsatt god sommar!

Av: Av Erik Grytdal

EN EFFEKTIV FAGFORENING?

Av og til hender det at vi som medlemmer møter mennesker som har gjort det til samtaleemne å holde liv i myten om fagforeningen i Kalfaret 71 som en litt byråkratisk og ineffektiv organisasjon. En forening som mottar alt for mye kontingent og som lite eller ingenting gjør.

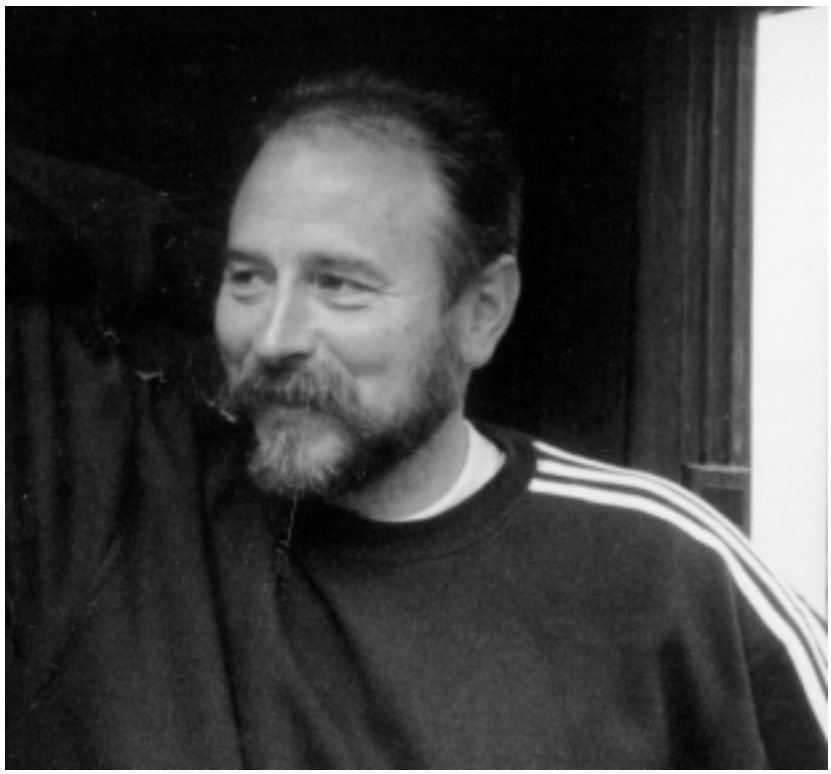

Ove Toska er leder av en moderne og effektiv fagforening. *Ark.99*

Viss vi ser på det såkalte byråkratiet, hva har egentlig skjedd de siste ti årene? Forretningsfører og akkordsekretær på heltid er byttet ut med leder og distriktssekretær. Forretningsførerstillingen er avviklet, og det forretningsmessige ivaretaes av kasserer. Akkordsekretærstillingen er også avviklet, og oppfølgingen av akkordene blir ivaretatt av distriktsekretæren, som nå delvis blir lønnet av forbundet. Kontorpersonalet hadde i 1989 til sammen 112 timer i uka. Nå er arbeidstida til sammen 70 timer, noe som betyr en reduksjon på 42 timer, noe som utgjør over en hel stilling. Etter sammenslåingen med Stord kommer 15 timer i tillegg, men fortsatt er dette en reduksjon i forhold til 1989 på kontorsida. En distriktssekretær kommer i tillegg på Stord, men også han er delvis lønna av forbundet.

Det er derfor rimelig å hevde at det såkalte byråkratiet i den nye sammenslåtte Elektroarbeidernes Fagforening i dag faktisk er mindre enn tilsvarende for avdeling 113 aleine, for omlag ti år sida.

Men blir det gjort mer i fagforeningen nå enn for ti år siden? I avdeling 113 fantes det like mange utvalg for ti år siden som i dag. Utvalgene hadde færre medlemmer, men økningen her kom ved sammenslåingen i fjor. Satte man opp statistikker over utførte timer for foreningen ville disse ha vist en økning. Videre ville man sett at det var tillitsvalgte fra klubbene som sto for økningen. Men denne tendensen har også vært et resultat av en ønsket utvikling.

Hva har dette ført til? Elektroarbeidernes Fagforening nyter stor respekt i det faglige miljøet i Bergen. Det er først og fremst der tyngden i dette miljøet finnes i vårt distrikt. Det vet vi fordi vi selv er blitt fortalt det. I forbindelse med det første store representantskapsmøtet i Elektroarbeidernes Fagforening, halvårsmøtet i -97, Innledet forbundets nestleder Erik Quist. Han karakteriserte da Elektroarbeidernes Fagforening som en av de mest veldrevne distriktsavdelinger i hele forbundet. Og noe må jo det bety.

Hva får vi igjen? Det blir hevdet at elektromontørene ikke er lønnsledene innen byggfagene. Men er det lønnskrav vi har prioritert? Nei, gjennom flere år har medlemmene bestemt at det var etterutdanning som skulle være hovedkravet, og det har vi også fått politisk gjennomslag for.

Hvem har betalt for alt dette? Under streiken i -96 brukte avdeling 113 omlag en million kroner, det aller meste utbetalt som rein støtte til streikende og lockoutede medlemmer. Det var mulig fordi man hadde betalt inn kontingent og gebyr tidligere, og hadde spart deler av det. Slik fikk medlemmene igjen sine egne penger.
Sjølsagt tar det lang tid å spare opp så mange penger, og likevel ha økonomisk handlerom. Slikt tar mange år. Når akkordsystemet ble innført og man trengte penger til å følge det opp, fastsatte man en akkordavgift. Da avdeling 113 i 1947 innførte akkordavgiften ble den satt til 5%. I tillegg betalte man medlemskontingent. Det er derfor nye medlemmer i dag kan komme til duk og dekket bord. Og da er det ikke for mye å forlange å be om litt ydmykhet av folk som bare for å holde praten igang, strever med å holde gamle høyrelik på beina.

OMVENDT SOLIDARITET

Av Erik Grytdal

Kva skal ein kalle det når lønsadelen iTele og Dataforbundet vegrar seg for å betale rekninga? Ikkje veit eg. Når ein berre tener godt nok får ein alltid nokre andre til å betale rekningane, ser det ut til. Med andre ord, eg må altså betale rekningane mine sjølv. Men det er eit unntak. Når tidene er dårlege som dei seier, (eg seier verre enn dei plar vere), altså når eg er permittert då betalar eg ikkje kontingent. Då betalar dei andre medlemmene for medlemsskapet mitt, og sidan dette har hendt fleire gonger tenkte eg no også å nytte høvet til å seie takk for det kamerater.

Men det var altså dette med å betale rekninga. No er det nokon i Tele og Dataforbundet som tjener så godt at dei ikkje har råd til å betala medlemskontingenten. For når dei tjener omlag 307000 kroner i året eller meir, er det liksom ingen vits i å rekna kontingenten i prosent over dette beløpet. Difor har hardt arbeidane tillitsvalde stått på for at Landsmøtet skal vedta tak på kontingenten, nettopp omlag ved denne summen.

Dette er jo litt av eit framskritt for den politiske ideutviklinga! Tenk om vi kunne seie at over ei viss inntekt så slapp ein å betale skatt, til dømes. Det er jo grenser for kor mange sjukeheimar ein kan liggja på, eller kor mange skular borna kan gå på, og dessutan kvifor skal ein betale på bussen når han går likevel?

Nei, det er alt for lite som er gratis her i verda spør du meg. Men med slike kameratar i fagrørsla så vert det nok meir skal du sjå.

Av Åge Blummenfelt

FAGFORENINGEN ER KOMMET TIL HEDER OG VERDIGHET IGJEN

Montørforum er meget glad for at et felles landsstyremøte i juni vedtok at fagforeningen skal være et organisasjonsledd i det nye forbundet. På forhånd så det ut til at det nye distriktet skulle få alle de økonomiske midlene og dermed all makt.
Vi er også glade for at mesteparten av de midlene som overføres til det lokale apparatet går direkte til fagforeningene.

Umiddelbart etter landsmøtet til NEKF 20 september 97 har det stått sterk strid om den lokale organisasjonen. Det så lenge ut til at fagforeningene slik vi kjenner dem i dag, var ute av det nye forbundet. Det første forslaget gikk ut på at de tre sektorene Privat , Offentlig og Tele og Data skulle slå seg sammen til et distrikt. Elektroarbeidernes fagforening ville da ha blitt oppløst, og omgjort til et «tariffutvalg» i det nye distriktet. Det ville gitt en mye mindre aktivitet overfor klubbene, og en dårligere service overfor det enkelte medlem.

Som eksempel kan vi se på årets tariffoppgjør. Hittil i år har Elektroarbeidernes fagforening arrangert 4 klubblederkonferanser for å diskutere tariffoppgjøret og de lokale forhandlingene. Konferanser som har vært helt nødvendig for å få på plass den lønnsøkningen som vi har fått i år. Det ville vært helt utenkelig å gjøre dette i «det nye distriktet» slik det var tiltenkt.

Det er derfor svært gledelig at det felles landsstyremøtet som ble avholdt på Gol i begynnelsen av juni innførte fagforening som et «nytt» organisasjonsledd i det nye forbundet. Det er også svært gledelig at det samme landsstyret vedtok at mesteparten av midlene som overføres til det lokale apparatet skal gå direkte til fagforeningene. Etter Montørforum sin mening gjenstår det fremdeles noen problemer med den lokale organisasjonen som ikke er løst. Det gjelder blant annet forholdet mellom fagforeningen og det nye distriktsleddet som skal opprettes. Vi har fremdeles muligheter til å gjøre noe med dette når vi kommer til landsmøtet i november.

Jan Henrik Larsen

Sterke reaksjoner på navneforslag!

Det vakte sterke reaksjoner når reklamebyrået Pepper, foreslo *IT-Forbundet* som navn på "Det nye Forbundet". Enkelte var så opprørt at de truet med å melde seg ut hvis dette ble en realitet. Det navnet vi skal ha på det nye forbundet, må gjenspeile den medlemsgruppen vi har, og ikke kun være tilrettelagt for de medlemmene vi i framtiden håper på å få, sa opprørte tillitsvalget fra NEKF.

Skivebom fra reklamebyrå.
En av sakene på Landsstyret på Gol var navneforslag på "Det nye forbundet". Reklamebyrået Pepper hadde fått i oppdrag å finne et navn som fanget opp de fleste av de medlemmene som vil utgjøre forbundet i framtiden. I tillegg så må navnet ikke være for langt eller for vanskelig. Når vi da ser på hvilke grupper som til sammen er organisert i de to forbundene, så kan et slikt oppdrag virke umulig. Vi organiserer alt fra læregutter til direktører. Å finne en kort fellesbetegnelse for disse blir da komplisert. Men dette bør likevel ikke munne ut i et forslag som kun et lite mindretall har et forhold til.

IT-hva er det?
IT som er en forkortelse av informasjonsteknologi, gir ingen assosiasjoner til "våre" medlemmer i NEKF, og de utgjør et flertall av medlemmene i det nye forbundet. Lederne i NEKF og TD hadde begge satt i den gruppen som reklamebyrået rådførte seg med. Det er grunn til å spørre hva vår leder, Anders Kristoffersen, tenkte på da han ga klarsignal for dette navneforslaget. Snakk om mangel på fingerfølelse for hva medlemmene og tillitsvalgte mener. Selvfølgelig var der noen ytterst få av NEKF's Landsstyremedlemmer som syntes dette var flott, men de kunne ikke hindre den stormen som forslaget utløste.

Nye forslag
Dette navnet må endres på Landsmøtet i desember, og vi i denne fagforeningen må komme opp med motforslag. Når vi lager motforslag, så må vi tenke på de medlemmene som i dag er i Tele og Dataforbundet. Navneforslag må da bli et kompromiss mellom elektro og data.
Jeg skal kaste meg utpå først, og foreslår følgende:
- *Norsk Data og Energiarbeiderforbund.*
- *Norsk IT og Elektroarbeiderforbund*
- *Teknologiarbeidernes Forbund*

Alle andre forslag mottas med TAKK.

Av Åge Blummenfelt

KAN VI STOLE PÅ «ELEKTRIKEREN»?

Åge Blummenfelt stiller i denne artikkelen spørsmål ved om det ikke passer Elektrikeren å skrive at forslaget fra Jan H. Larsen på Landsstyremøtet møtte sympati fra de fleste som gikk på talerstolen. *Ark.89*

Landsstyret har vært samlet på Gol for å fremme forslag til det nye forbundet. Fagbladet Elektrikeren har en oppsummering fra møtet, som gjør at vi spør oss om vi har vært på det samme møtet. Forslaget fra Jan Henrik Larsen var med å sørge for at fagforeningene fikk oppgradert sin status i det nye forbundet.

Faksimile: Elektrikeren nr. 6/7-98

Det nye forbundet er klart for landsmøte

Når dette nummeret av Montørforum leses er det kun noen få måneder igjen til vi er medlemmer av «Det nye forbundet» Landsstyremøtet som ble avholdt på Gol 2 til 5 juni var en viktig milepæl i sammenslåingen. For første gang var landsstyrene fra de to forbundene samlet. Som mange av Montørforum sine lesere vil vite, har vi i Elektroarbeidernes fagforening vært svært opptatt av å kunne beholde den lokale aktivitet og innflytelse som vi har i dag.
Derfor var spørsmålet om den lokale organisasjonen et hovedspørsmål for oss da vi var på Landsstyremøtet. Styret i Elektroarbeidernes fagforening hadde gjennom et langt og grundig arbeid, laget et forslag til hvordan den lokale organisasjonen kan se ut. Et forslag lik det som ble presentert på vårt årsmøte. Vi hadde også diskutert forslaget med en rekke andre IRI distrikter.
Vår Distriktssekretær Jan Henrik Larsen la forslaget frem på landsstyremøtet. Med en gang forslaget ble fremlagt, gikk seksjonsleder Kjell Arne Andersen på talerstolen og hevdet at dette var et reint utsettelsesforslag. Han fikk kun sin egen støtte for et slikt syn.
Det var faktisk slik at det ble et stormløp mot talerstolen, spesielt fra IRI distriktene der en støttet intensjonene i vårt forslag til lokal organisasjon. Samtidig som Tele og Dataforbundets representanter brukte talerstolen til å poengtere hvorfor landsomfattende klubber er viktige for dem.

Meget stor ble vår forundring da vi fikk juni utgaven av Elektrikeren i posten. Vår første reaksjon var, har vi vært på samme møtet som journalistene. I Elektrikeren sin omtale står det at *Forslaget møtte kraftig motbør fra mange landsstyremedlemmer*». Etter det første sjokket har lagt seg dukker følgende spørsmål opp :
Passer det ikke Elektrikeren å skrive at de fleste som gikk på talerstolen hadde sympati for forslaget til Larsen.
Passer det ikke Elektrikeren at synspunktet til Kjell Arne Andersen fikk bare Kjell Arne Andersen sin støtte.
Passer det ikke Elektrikeren å skrive at forslaget fra Larsen var med til redaksjonskomiteen og var med å danne premissene for det forslaget som kom tilbake derfra.
Forslaget fra Larsen var med å sørge for at Fagforeningsbegrepet kom til heder og verdighet igjen. Etter vedtektene kommer fagforeningene til å ha en helt annen posisjon enn det som var tiltenkt. Det er også verd å merke seg at landsstyrene nå går inn for at fagforeningene får størsteparten av de midlene som skal overføres til den lokale organisasjonen.
Elektroarbeidernes fagforening har lagt ned mye arbeid og ressurser i å utvikle en organisasjonsmodell for det nye forbundet som kan tjene medlemmene og klubbene på en best mulig måte.
Vi i Montørforum ser oss derfor lei for at medlemsbladet for alle landets elektrikere ikke klarer å informere på en skikkelig måte om det som foregår i forberedelsene til det nye forbundet. Samtidig er vi glad for at det arbeidet som Elektroarbeidernes fagforening sammen med andre distrikter har gjort fører til resultater.

Intervju av Erik Grytdal

Nytt Forbund for enhver pris?

Elektroarbeidernes Fagforening har vært sterkt engasjert i debatten om det nye forbundet, og vært en av kritikerne av hvordan prosessen har vært gjennomført og de forslag forbundet sentralt har sendt ut.
Motsetningene har gått mellom hva forbundet sentralt har ment, og hva de lokale fag-foreningene syntes var viktig, hevder distrikts-sekretær Jan Henrik Larsen, i dette intervjuet.

Hva har vært galt med den måten forbundet har drevet prosessen med det nye forbundet fram på Jan Henrik Larsen?
-Etter Landsmøtet i 94, så har det vært sendt ut flere debatthefter og høringsutkast som skulle danne grunnlaget for diskusjonen om «En Felles Framtid NEKF - TD». Debattheftene har systematisk undertrykt de problemstillingene som en slik sammenslåing av to svært forskjellige forbund skaper. Denne undertrykkingen har ført til at grunnorganisasjonen ikke har sett klart nok hvilke problemer vi kommer til å møte, og da har vi heller ikke kunnet foreslå løsninger på disse.

Hvilke problemområder tenker du på?
-Jeg tenker på saker som: Hvem skal det nye forbundet profilere seg mot i framtiden? Skal det være et fagarbeiderforbund, eller skal vi organisere alt fra løpergutten til direktøren? Hva vil skje med de eksisterende fagforeningene? Hvilken innflytelse skal slike foreninger ha i det nye forbundet? Hvordan skal vi sikre klubbene innflytelse? Hvilket aktivitetsnivå skal vi ha lokalt, og hvem skal bestemme dette? Hvilken økonomi må vi ha for å kunne være et godt redskap for klubbene? Hvilke saker/områder bør det nye forbundet ha som hovedsatsningsområder? Dette og mere til har vært lite diskutert i grunnorganisasjonen, etter min mening.

Hvis ikke dette har vært tema, hva har diskusjonen da dreid seg om?
-Det har vært snakket mye om at vi blir et stort forbund hvis vi slår oss sammen, og dette vil gi oss mer innflytelse i LO, uten å spesifisere hva vi skal bruke innflytelsen til. Det har også vært satt søkelys på utviklingen i elektrofagene, der tele og elektro

flyter mer og mer sammen, uten å diskutere om dette betyr at vi skal organisere alle i bedriftene eller om vi kun skal ta oss av fagarbeiderne innenfor dette området. Det har blitt satt søkelys på de nye arbeidstakergruppene innenfor IT-bransjen, og hva vi bør gjøre for å få disse organisert hos oss, uten å stille spørsmål om hva vi må gjøre for å holde på dagens medlemmer. Det er liksom tatt for gitt at de blir værende i det nye forbundet. Det har vært snakket om en sterk og god desentralisert organisasjon, uten å diskutere hvilken økonomi som må til for å skape dette. Mange av de sakene jeg her har nevnt inneholder sterke motsetninger, og det er dette vi burde brukt tiden til å diskutere, istedenfor å rosemale hvor fint det skal bli med et nytt forbund.

Du hevder at forbundets ledelse bevisst har undertrykt motsetninger og problemområder. Hva skulle være motivet for å gjøre dette?
-Først og fremst har det vært motivert av et ønske om at sammenslåing av NEKF og TD skulle bli en realitet, for enhver pris. Dette har så ført til at man ikke har villet diskutere problemområder, fordi dette skaper uønsket «støy» og setter prosessen i fare. De som har stilt kritiske spørsmål har blitt framstilt av ledelsen som motstandere av sammenslåing, og dermed noen «skumle» personer som andre i NEKF må være skeptisk til. At de samme personene i andre sammenhenger tilhører opposisjonen i NEKF, har trolig passet ledelsen bra. I kjølvannet av dette, så har ledelsen kunnet legge sin egen kabal for hvem som skal lede det nye forbundet, uten innblanding fra brysomme fagforeninger.

Hva har dette så ført til?
- Konsekvensen har vært at vi har måttet føre en hardere kamp internt i NEKF for å få satt på dagsorden saker vi syntes var viktig. Dette har vi klart, fordi vi har en god lokal fagforening med tilstrekkelige resurser i. I denne prosessen har vi samarbeidet mye med fagforeningene i Stavanger, Oslo, Trondheim og Heis for å kunne oppnå de resultater som nå ligger på bordet. Etterhvert har også andre i NEKF sett at det finnes mange spørsmål man ikke vet svaret på. Dette har ført til at den organisasjonsmodellen som ledelsen ville gjennomføre for det nye forbundet har blitt dramatisk endret.

Hva er hovedforskjellene på det som nå ligger på bordet, og det som først ble foreslått?
- Det første utkastet vi fikk tak i, inneholdt en modell med 9 valgte i ledelsen sentralt. Dette ble senere endret til 7 valgte sentralt. Forbundsstyret skulle være på 19, og Landsmøtet skulle bestå av 204 personer. Landstariffkonferansen der klubbledere vedtar og diskuterer tariffpolitikk skulle avskaffes.
Den ytre organisasjonen skulle bestå av 12 distrikter (ingen fagforeninger), med distriktssekretærer som var ansatt i forbundet sentralt. All økonomi skulle deles mellom forbundet sentralt og distriktene, med unntak av landsdekkende klubber. Dette ville betydd at distriktene i det nye forbundet ville blitt rene servicekontorer, som svarte

medlemmene på saker om forsikring og pensjonsspørsmål, og ikke fagforeninger som utvikler ideer og politikk. En slik organisasjonsbygging ville skaffet ledelsen i forbundet mer makt, på bekostning av den lokale organisasjonen og klubbene.
Nå ligger en modell på bordet som innebærer 5 valgte i ledelsen. (billigere modell) Forbundsstyret skal fremdeles være på 19, men med færre valgte sentralt slik at det kommer flere forbundsstyremedlemmer fra den lokale delen av organisasjonen. (større lokal innflytelse).
Landsmøtet blir på ca 270 delgater. Dette betyr at det blir flere klubbledere som blir delegater, og

dermed får dette leddet i organisasjonen større innflytelse. Landstariffkonferansen er på plass igjen, noe som betyr at tillitsvalgte i bedriftene får større påvirkning i tariffpolitikken.
Lokalt er det nå åpnet for opprettelse av fagforeninger, noe som gir oss muligheter til å påvirke forbundet i saker vi syntes er viktig, samt at vi kan betjene klubbene bedre. De som i dag er ansatt i fagforeningene skal fremdels ha sitt ansettelseforhold der, og ikke sentralt slik det ble foreslått. Dette betyr at de ansatte skal styres lokalt, og at de skal være talsmenn for lokalorganisasjonens interesser. Vi har fått til en deling av økonomien som betyr at fagforeningene får noe støtte, samt at klubbene får noe. Dette er hovedtrekkene i forskjellene mellom det ledelsen ønsket, og det vi sammen med andre fagforeninger har klart å få til.

Er du fornøyd med forslaget slik det nå foreligger?
- Det er mye bedre enn hva vi kunne frykte at Landsstyret ville vedta, men det er ikke fullgodt. Jeg ønsker meg mer økonomi og mer beslutningsmyndighet ned til fagforeningene, fordi det er dette organisasjonsleddet medlemmene har et forhold til.
Dette er saker vi må jobbe med fram til Landsmøtet, som tar den endelige beslutningen om det nye forbundet. I tillegg til endringsforslag på disse punktene, må vi få endret forslaget til navn på forbundet. IT-Forbundet kan vi ikke hete, slår en forferdet Jan Henrik fast.

Av Erik Grytdal

Gå inn i din tid!

fagforeningstjenester - et borgerlig misfoster

I Elektrikerens leder nr3-98 gjør Nils Waag et prisverdig og helhjertet forsøk på å ta et oppgjør med arbeidsfolk som ikke innser nødvendigheten av å være organisert. Men utover i artikkelen krever resonnementet hans at fordelene ved medlemsskap skal ramses opp. Her sniker usikkerheten seg inn: -Vi skal ikke her ramse opp alle fordeler ved å være organisert… Waag aner her at han ikke har tilstrekkelige gode «tjenester» å «selge», men han har ingenting å sette istedenfor. Nå er dette ikke noe angrep på Waag, men det tjener som eksempel på å synliggjøre de ulike syn på fagbevegelsens rolle. Og trolig er det de samme holdningene som gjenspeiles når Anders Kristoffersen snakker om medlemstilbud og serviceapparat. (Elektrikeren 6/7-98, s.10.)

Oppfatningen av fagforeningens oppgaver gjenspeiler også synet på hvilke grupper dette nye forbundet tar sikte på å verve. Navneforslaget IT-forbundet, og kontingenttaket indikerer en innretning mot ingeniørsjiktet og oppover, en gruppe LO ikke tidligere har hatt hånd om. Verdt å merke seg er også at disse gruppene heller ikke vil finnes kollektivt som klubber, men som enkeltmedlemmer, noe jeg skal komme tilbake til.

I en borgerlig tankegang er det helt naturlig å drive handel. Man selger varer, verdipapirer, arbeidskraft og tjenester. Like naturlig som man trekker pusten. Man simpelthen lever av dette, og stiller ingen spørsmål om hvem som skaper disse verdiene. Og siden de herskendes tanker er de herskende tanker, så tenkes det slike borgerlige tanker i fagbevegelsen også. Det hender nok at det stilles spørsmål om hvem som skaper verdiene, men ellers er handel greit nok det.

Sentralt blant medlemstilbudene nevnes forsikringsordninger. Men forsikringsordninger eller tilbud om kjøpekort for den slags skyld, er ikke et resultat av fagorganisering og klassekamp, det er et resultat av egen næringsvirksomhet. Det samme kan sies om juridisk hjelp, og juridisk bindene avtaler. Det kan like godt være næringsvirksomhet utført av et hvilket som helst advokatkontor. Det avgjørende er om det juridiske arbeidet kommer som et resultat av en demokratisk prosess i en levende fagbevegelse, eller om det fungerer som en passiv tilpasning til det kapitalistiske samfunnet.

Det er derfor ingenting i dette som framhever medlemskap i fagbevegelsen som noe grunnleggende annerledes en et middels nymotens forsikringskonsept. Og slik vil det også fremstå overfor en hver arbeidstaker uten forankring i arbeiderbevegelsens kultur, eller uten forståelse for politiske sammenhenger. Og slike mennesker kommer vi til å få se stadig flere av. Skal denne tankegangen styre

Det er den internasjonale kapitalen som er den politiske drivkraften bak den økende globaliseringen. Ettersom denne utviklingen tiltar, svekkes nasjonalstatenes rolle og dermed hele det tradisjonelle borgerlige demokratiet slik vi kjenner det. Det betyr blant annet at kampen om det som før var offenlig velferd, må forsvares på bedriftsplan i form av tariffavtaler. Det stiller helt andre krav til fagbevegelsen enn det som har vært vanlig i Norge etter krigen. Derfor er det helt håpløst og et strategisk feilgrep å bygge framtidas fagbevegelse på femtitallets modeller.

FOTOMONTASJE: ERIK GRYTDAL.

utviklingen av fagbevegelsen er det ikke lenge til vi blir presentert for nyord vi helst ikke vil se på trykk, som for eksempel: S*alg av fagforeningstjenester*. Eller kanskje denne *: LO som norsk hoved-leverandør av fagforeningstjenester.*

Som tjenesteytende næringsvirksomhet har dette service-opplegget muligens en fremtid så lenge privat næringsvirksomhet har en fremtid, og et betalingsdyktig marginalt sjikt av arbeiderklassen finner det formålstjenlig. Som fagbevegelse er denne linja selvutslettende. Fagbevegelse er derimot en organisasjon der medlemmenes aktivitet er drivkraften i bevegelsen, gjennom debatt , ideutvikling, samfunnsengasjement og politisk skolering. Ikke som passive klienter.

Fagforeningene - sanitetsavdeling eller treningsleir og depot?

Fagforbundet må være bygget opp slik at medlemmene selv kan slå tilbake mot overgrep, når disse kommer.

Medlemmene er forbundets fotsoldater i den forstand at de utgjør den delen av organisasjonen som daglig står direkte overfor arbeidsgiverne. Det er medlemmene ute som daglig skal slå tilbake angrepene fra arbeidsgiverne. Det er dem som hver dag blir påført nederlag av arbeidsgiverne, i form av brudd eller omgåelse av lover og avtaleverk. Det er dem som blir psykisk presset av bedriftens ledelse eller underledere til å avstå fra krav som egentlig er rettferdige, eller enda verre - inngå avtaler som er dårligere enn det man har krav på.

Derfor må klubbene og dens medlemmer aktiviseres, gjøres i stand til å slå arbeidsgivernes angrep tilbake, der og da. Dette er også forebyggende, og klubbene vil da i en helt annen grad bli respektert i forhandlinger med bedriftene.

Fagforeningens oppgave blir derfor å sørge for at medlemmene selv - som klubb - gjennom egen aktivitet løser flest mulig av de konfliktene de blir drevet ut i.

Et serviceorgan der det viktigste arbeidet blir å formidle forsikringsavtaler, eller reparere nederlag påført medlemmene - som enkeltmedlemmer - i form av avtalebrudd, oppsigelser, eller i verste fall se på seg selv som en meklingsinstans for å sikre et godt samarbeid på bedriftene, det er ingen fagforening.

Fordelene med medlemsskap i fagbevegelsen kan ikke sees på som individuelle fordeler. Hele målsettingen med medlemsskapet er å skape kollektive løsninger. Derfor må også de kollektive resultatene av medlemsskapet stå i framgrunnen. Er lovfesting av åttetimersdagen (eller 7,5 timer som den er tariffert) noe som er et resultat av fagbevegelsens næringsvirksomhet? Eller det som til vanlig omtales som velferdsstaten? Kom det rekende på en fjøl, båret fram av en blå vind?

Ingen, overhodet ingen nye politiske framskritt er skapt av fagbevegelsens næringsvirksomhet. De politiske framskrittene for arbeiderklassen er kjempet gjennom ved hjelp av aktivisme og politisk påvirkning. Medlemskontingenten har vært sult, slit, krig og død. Og dette er fortsatt hva man betaler i fagforeningskontingent i størstedelen av verden i dag. Det er et svik å innbille mennesker at trygghet og frihet kan kjøpes i et fritt handelsmarked. Rikdom bygges opp på nød, selv om nøden her til lands, for de fleste bare opptrer på TV, i et grenseland mellom virkelighet og underholdning. Slik har det ikke alltid vært, og slik kommer det heller ikke nødvendigvis til å fortsette for all tid. Noen må nemlig skape rikdommen med sine henders arbeid.

Hva vil framtida by på?

Men denne uenigheten om fagforeningenes oppgaver har perspektiver langt utover slike praktiske problemer som her er skissert. Når et nytt forbund skal bygges, må man også ta høyde for den rollen fagbevegelsen kan komme til å spille i arbeidslivet og samfunnet i framtida. Det er nå det er rett å si: Gå inn i din tid! Det handler om å forstå tida vi lever i, og hvilken retning de som sitter med makten styrer utviklingen. Og makten er i større og større grad den internasjonale monopolkapitalen.

Da nytter det ikke å bygge en fagbevegelse lik den som framsto under sosialdemokratiets gullalder på femtitallet. Da nettopp som et serviceorgan for medlemmene, og der LO sentralt og Arbeiderpartiet som flertallsregjering fordelte makten mellom arbeid og kapital, i et ordnet kompromiss klassene imellom. Den tida er definitivt forbi. Det som gjerne omtales som turbokapitalismen, er rett og slett kapitalismens farvel til klassekompromisset.

Samfunnsforskerne peker på flere tendenser for samfunnsutviklinga, blant annet en økende globalisering, en økende individualisering/ fragmentering og en økende liberalisering. Det er i lys av denne utviklinga debatten om framtidas fagbevegelse må foregå. Den etterhvert omtalte boka Globaliseringsfellen, omtaler 20-80 samfunnet der bare 20 prosent av verdens befolkning trengs for å holde verdensøkonomien i gang. Blir dette resultatet i neste århundre går mange av oss en høyst usikker framtid i møte.

Årsakene til globaliseringen er blant annet at de store multinasjonale selskapene er blitt så store at de ikke trenger noen nasjonalstat i ryggen, de representerer simpelthen økonomier som er større enn enkelte nasjonaløkonomier, og de ønsker ikke å være belemret med plagsomme institusjoner som nasjonale forfatninger og folkevalgte organer. Av de hundre største økonomiene i verden er 51 land og 49 transnasjonale selskaper. Både Mitsubishi og General Motors representerer større økonomiske verdier enn det norske bruttonasjonalproduktet (1995), bare for å ta et eksempel.

Kapitalen presser på for å få nedbygget alle handelshindringene nasjonene i mellom, og på denne måten undergraves det tradisjonelle borgerlige demokratiet. Nettopp fordi demokratiet slik vi kjenner det har sin forankring i nasjonalstaten, svekkes det når nasjonalstatens rolle blir svekket. Folkevalgte parlamenter som Stortinget får færre områder å utøve innflytelse på, og dermed skjer det en maktforskyvning fra folket og over til kapitalen. Politikerne får mindre makt, og offentlige velferdsordninger avvikles, eller privatiseres.

For arbeiderbevegelsen blir det en oppgave å fylle dette demokratiske tomrommet. Ta tilbake den delen av det borgerlige demokratiet som er tapt, eller aller helst utvide demokratiet i sosialistisk retning. For fagbevegelsen spesielt blir det i første omgang en kamp om å tariffeste allerede privatiserte velferdsordninger, og det blir neppe noen jobb for kremmere. Mer enn noen gang vil det bli stilt krav om politisk oppegående og velskolerte medlemmer. Det vil stille helt andre krav til organiseringen av fagbevegelsen enn femtitallets modeller.

I verste fall vil de store konsernene eller bransjenettverk altså på mange områder overta statens rolle. Eksempler på konsekvenser av dette kan f.eks. være en styrking av konserntillitsmannsapparatet på bekostning av den tradisjonelle nasjonale organiseringen av fagbevegelsen. Altså et eksempel på fragmentering og oppslitting som følge av denne utviklingen, som ellers ikke er ønskelig.

Det er helt avgjørende for arbeiderbevegelsen at vi «går inn i vår tid», og drøfter de utfordringer framtida krever av oss, og at vi forstår verden omkring oss når vi skal bygge framtidas fagbevegelse. Selv om den relative velstandsøkningen i Norge har økt kolossalt etter krigen, er det et uomtvistelig faktum at de økonomiske forskjellene mellom arbeiderklassen og borgerskapet har økt betydelig de seinere år. Framtida har alt begynt.

Dette skjer samtidig med at tre fjerdedeler av verdens befolkning er henvist til fattigdommen, og der tusenvis på tusenvis av mennesker hver dag dør sultedøden, uten en gang å bli gitt muligheten for å slåss for å kaste av seg det åket de blir påført av dem som i dag sitter med makten og rikdommen. Alt dette vet vi. La oss også ha dette perspektivet med oss nå når Norge på grunn av kapitaloverskuddet selv er i ferd med å bli en imperialistisk makt. Å gjøre de sentrale norske sosiale ordningene avhengige av utbytting av arbeidsfolk i andre land, likner til forveksling politiske ideer vi kjenner fra England i slutten av forrige århundre.

NOTISER

Etterutdanningskravet må innfris !

Medlemmenes ønsker om etterutdanning er sterkt økende, men fortsatt er det slik at en selv må skaffe til veie den nødvendige finansieringa. Avblåsningen av streiken i -96 før en finansiering av en etterutdanning var på plass, må ta sin del av skylden for at det nå er større press på stipendier fra LOs utdanningsfond enn noen sinne. Det viser at kravet om etterutdanning snarest må få en politisk løsning.
-Det har vært en sterk økning i søknader til LOs utdanningsfond fra medlemmene, sier Liv Berge, administrativ sekretær i Elektroarbeidernes Fagforening. -Tidligere kom det kanskje en fire fem søknader i året, i år videreformidlet vi 15 -20 stykker.

Forsikringsdekning for pensjonister med medlemsskap i NEKF

På bakgrunn av en rekke henvendelser har vi mottatt følgende informasjon fra Kristin Kvam i NEKF om pensjonistenes forsikringsdekning. I medlemsskapet ligger følgende faste forsikringer: Kollektiv hjem, Grunnforsikring liv, Grunnforsikring ulykke. Uførepensjonister og attførte med dokumentasjon har fri kontingent som inkluderer NEKFs faste forsikringer. Alderspensjonister fra 67 år har fri kontingent som inkluderer Kollektiv hjem og Grunnforsikring liv. Førtidspensjonister fram til 67 år betaler selv premie for de faste forsikringer, som er kroner 150.- per kvartal etterskuddsvis. Giro sendes fra forbundet. Merk at utestående premie etter purring fører til stryk og at en står uten forsikring.

Foto

Vi minner om at mediautvalget gjerne mottar foto til bruk i bladet, eller på framsida. Motiv som kan ha interesse for andre medlemmer i foreningen, nytt eller gammelt. Glem ikke billedtekst. Ønsker du å ta bilder for Montørforum dekker vi film/framkalling eller evt. engangskamera. Har du spørsmål omkring dette, kontakt mediautvalget eller distriktssekretær Jan Henrik Larsen.

Av Evy og Alf Knudsen

Veteranopphold
20 - 27 mars 1998

Alf Knudsen er pensjonist og tidligere leder av Elektromontørenes Forening.

I strålende vær møtte vi opp på Flesland med kurs for Lillehammer via Fornebu. På flyplassen møtte vi Karl J. Johannessen med frue Kirsten som også skulle på samme veteranopphold som oss. De kom fra Distrikt 8 PD og var fra Bergen.
På Fornebu ble vi møtt av Svend Arne Hagen m/ frue. Hagen er distriktssekretær distrikt 3 og skulle være guide for oss under hele oppholdet, et vellykket valg. Vi entret bussen, og etter en liten tur innom Oslo for å hente andre veteraner som kom andre veien, gikk turen oppover til Lillehammer. Vi ble innkvartert på Lillehammer Hotell. Etter innsjekking og lunsj samlet vi oss i et møtelokale på hotellet for informasjon og presentasjon.

Mandag inntok vi bussen for sightseeing på OL anleggene. Vi begynte i hoppbakken der vi stoppet på sletten og fikk se oss om. Videre kjørte vi oppover og fikk også anledning til å se hoppbakken fra toppen av underrennet. Det ble et flott skue utover bakken og samtidig et flott skue utover Lillehammer med omegn. Videre kjørte vi oppover mot skianleggene langrenn og skiskytingsløyper. På returen på vei mot Hunderfossen Energisenter passerte vi innkvarteringsanlegget for de aktive i OL. Hunderfossen Energisenter er en del av Hunderfossen Familiepark. NEKF har vært med å finansiere utstillingene som er på Energisenteret. Det ble åpnet i 1997 og er et besøk verdt. Utstillingen er en gjennomgang av utviklingen innen elektrisk energi. I labyrinten gikk en gjennom en del nyttige tips om bruk av utstyr og tips om energisparing. Det var interessant men en trenger god tid til detaljene, spesielt i delen tematiske « rom » som klargjør begrepet energi. Og samtidig forteller om hvordan energien omgir oss i alt vi gjør i verden i dag. Dette var interessant. Etter befaringen gikk turen til Ivo Caprinos, eventyrgrotte som er bygget inn i et støpt troll 14m høyt. Trollet inneholder en utstilling av de gamle eventyrene, en kinosal hvor vi fikk se en Caprinos film: Supervideograf av Norge på langs. Det innholder også Trollsalen Restaurant hvor vi fikk servert en enkel lunsj. Etter en liten sightseeing gikk turen tilbake til hotellet.

Tirsdag hadde vi formiddagen til egen disposisjon, det ble av de fleste brukt til en tur til Lillehammer sentrum for å få med seg et minne om Lillehammer. Etter lunsj gikk turen med buss til Sjusjøen, et stort hytteområde, som ligger 850m over havet. Første post var kanefart rundt i hyttefeltet, hestene med sleder sto klar og så var det bare å finne plass og pakke seg godt inn i tepper, det var kaldt. På kaneturen ble det en stopp ved et sametelt som vi måtte inn i, og der ble det servert gløgg ved bålet i teltet. Videre gikk turen til Låven Bar, en gammel låve som er ombygget til et lite serveringssted. Her fikk vi servert middag med « någå attåt ». Vi fikk også overrakt et minne om veteranoppholdet, det var en stor tinnskje med antikk mønster med

Lillehammer Hotell. Foto:Lillehammer Hotell

inskripsjon og minne fra Lillehammer. Etter en vellykket aften gikk så turen tilbake til hotellet.

Onsdag var vi på besøk på Maihaugen. Husene i bygdesamlingen er stengt om vinteren men den nye hovedbygningen er åpen. I hovedbygningen er laget en utstilling « Langsomt ble landet vårt eget » en utstilling om Norges historie. Oppbygde miljøer fra viktige perioder av landets hverdagshistorie tar deg med fra istida gjennom vikingtida, middelalderen og krigsåra 1940 - 45. Den ender opp i vår egen tid med overflod og miljøproblemer. Her presenteres 30 forskjellige verksteder og deres utvikling fra oppstart til nåtid. En interessant utstilling som kan anbefales. Etter besøket var det en liten spasertur tilbake til hotellet i strålende solskinn.

Kveldsturen i dag gikk med buss til Sælehuset. Sælehuset, modell av et vertshus fra middelalderen som ble restaurert og bygget opp til OL. Her ble vi servert en god middag og etterpå hadde vi sammenkomst med underholdning og litt allsang. Det hadde heldigvis blitt montert vifte for avsug over den åpne peisen. Det ble en koselig kveld.

Torsdag ble det busstur over Ringebufjellet til Alvdal. Turen ble ikke det vi hadde ventet, skodden lå tjukk så vi så bare veien og noen skimt av terrenget av og til. Her skulle vi også sett på en stor hyttebygd, men været kan ingen gjøre noe med. Etter besøk på Aukrustsenteret og en liten sightseeing i Aukrusts hjembygd gikk turen samme veien tilbake, men med andre opplevelser. Det hadde blåst opp og snøføyken gjorde sikten dårlig, og ble enkelte steder fylt av snø. Små biler ble stående fast i snøfonnene, så vi måtte stoppe og vente på brøytebil som ryddet fort opp så vi kom oss videre, en morsom ting å ta med seg som minne om turen over Ringebufjellet. Etter middagen på hotellet hadde vi en sammenkomst for avslutning av oppholdet. Vertskapet ble takket for det fine opplegget av veteranoppholdet, og overrakt blomster og gave fra oss.
Fredag var det hjemreise, bussen stod og ventet og så gikk turen til Oslo og Fornebu.

Det har vært et flott opphold og vi takker Svend Arne Hagen og fruen som hadde lagt alt til rette for oss. Vi vil også takke avdelingen og forbund for at vi fikk være med. Det gav oss et minne som vi ofte kommer tilbake til i tankene.

NEI
til privatisering av arbeidsformidling!

Årsmøtet i Elektroarbeidernes Fagforening Hordaland, Sogn og Fjordane sier NEI til privatisering av arbeids-formidling og til å endre det generelle forbudet mot utleie av arbeidskraft - og JA til å bruke mer ressurser til å styrke offentlig arbeidsformidling og kontroll av lovverk.

Sysselsetingsloven setter i dag et generelt forbud mot privat arbeids-formidling samt inn- og utleie av arbeidskraft.
Nå har Arbeidsministeren signalisert at regjeringen ikke er fremmed for tanken om å åpne for privat arbeids-formidling samt å se på kriteriene for inn- og utleie av arbeidskraft.
Dette blir å snu dagens situasjon på hodet - hvor unntaket blir forbud mot inn- og utleie av arbeids-kraft.Saken har også vært behandlet i Stortinget - og det vil bli en høring omkring dette tema.
I flere bransjer har vi over tid hatt problemer med nettopp privat arbeidsformidling og ulovlig inn- og utleie av arbeidskraft. Useriøse bedrifter har «støvsugd» arbeidskontor både innen- og utenlands for arbeidskraft som i neste omgang dumpes ut i arbeidsmarkedet til bedrifter som har behov for arbeidskraft uten noen søknad om dispensasjoner fra lovverket.
I media har vi sette en rekke eksempler på denne type virksomhet - som ofte har fått et tragisk etterspill i form av manglende lønnsutbetalinger, manglende skatte- og momsinnbetalinger og ikke minst brudd på brudd i forhold til lov og avtaleverk - med påfølgende konkurser. Dette betyr ikke mere enn at det dagen etter er «på an igjen».
I et slikt spill er de eneste vinnere spekulanter som kan operere fritt uten å ta hensyn til felleskapet.Da er ikke svaret mer liberalisering av lovverket - NEI da trenger vi heller ressurser som styrer arbeidskraften inn i arbeidsforhold som både gavner den enkelte og ikke minst felleskapet.

Av Erik Grytdal

Stryk for høringsdokumentet - utsettelse av kontingentsaken

Årsmøtet i Elektroarbeidernes Fagforening 1998

Ansvar og sammenhenger er ikke akkurat tidens melodi, og noen av de i alt 97 representantene som møtte til årsmøtet i Folkets Hus i Bergen 20 mars 1998, er vel heller ikke upåvirket av det. Elektroarbeidernes Fagforening er en ny fagforening, og
kanskje trenger representantene bedre trening i praktisk utøvelse av demokratiet i sin egen organisasjon. Eller kan hende er synet på medlemskontingenten et uttrykk for fremmedgjøring i sin egen organisasjon. Der en ikke ser på seg selv som deltaker, men der man ser på resultatet av medlemsskapet som en vare. Og der en eller annen skal levere deg medlemsgoder etter hva du har betalt i kontingent. Slikt kalles ikke en bevegelse. Slikt kalles butikk og er noe helt annet, og kjennetegnes først og fremst ved at deltakerne ikke blir invitert med på å fatte beslutninger som angår dem selv.
Foruten en engasjert debatt om medlemskontingenten, fikk også høringsdokumentet om sammenslåingen mellom NEKF og Tele-Dataforbundet strykkarakter.

åpning
Fagforeningens leder Ove Toska ønsket velkommen og åpnet møtet. Han innledet med å si at dette årsmøtet sto i de store sakers tegn. Vi står foran store organisasjonsendringer og endringer i tariff og kontrollgebyret. Dette har stor betydning for vår fagforening, men han var overbevist om at medlemmene ser behovet for et sterkt lokalt organisasjonsledd.
Han ønsket deretter velkommen til gjestene Hans Felix og Jan Olav Andersen fra forbundet, og Arnbjørn Mæhle fra Tele - Dataforbundet.
Innkallingen ble godkjent, men representanten Løvstakken foreslo å flytte sak 3 tariffgebyrsaken, til etter budsjettet og høringsdokumentet var behandlet, og han fikk tilslutning til det. Til dirigenter ble Svein Østensen og Arne Nesheim valgt. Distriktssekretær Arne Runnane førte protokollen i sekrtærens fravær.

Beretninger og regnskap
Styrets beretning ble lagt fram av Ove Toska, og det ble enstemmig godkjent. Distriktssekretær Jan Henrik Larsen la fram tariffberetningen. Han gav forsamlingen et godt innblikk i hvordan lønnssituasjonen var i de ulike klubbene, og snakket om hvordan klubbene kunne samordne seg slik at alle fikk det de burde ha. Gunnar Røssland kommenterte at akkordstatistikkene var viktige å få med, og etter dette ble akkordberetningen enstemmig godkjent. Ingen ønsket ordet til årsberetningene fra utvalgene, og forsamlingen vedtok da å ta dem til etterretning.
Fagforeningens kasserer Åge Blummenfelt gikk igjennom regnskapet. Eirik Hønsi etterlyste HMS-utvalget i regnskapet, og kassereren sa det skyldtes at dette utvalget ikke hadde hatt noen aktivitet. Deretter ble regnskapet enstemmig vedtatt.

Budsjettforslaget
Åge Blummenfelt la fram budsjettforslaget. Røssland spurte hvorfor utvalgene var oppført med så store summer, og Hønsi ville ha nærmere orientering om HMS-utvalgets planer. Leder av Skips- og oljeutvalget, Trond Løvstakken redegjorde for dette og sa at utvalget var pålagt oppgaver som tidligere var oppført andre steder i budsjettet. Leder av HMS-utvalget, Inge Øpsad sa at det tidligere ikke hadde vært avholdt HMS-konferanser og at dette hadde vært et nedprioritert område, men at han håpet å kunne ta det igjen nå. Åge Blummenfelt bekreftet at det var spenstige budsjettforslag utvalgene nå hadde fremlagt, men at det også var riktig at dette også var utgifter som tidligere var oppført andre steder. Budsjettet ble enstemmig vedtatt.

Høringsdokumentet NEKF -TD
Ove Toska innledet om sammenslåingen mellom NEKF og Tele-Dataforbundet. Han sa at det var feil av Landsmøtet å si ja til sammenslåing før vi visste hvordan dette ville bli. Det utsendte høringsutkastet er

Årsmøtet stemmer for andre gang for å utsette kontingentsaken til halvårs

for dårlig , og korte frister er det også. Nå må vi konsentrere oss om hvordan dette skal bli, og derfor legges dette fram for årsmøtet for en bredest mulig behandling. Jan Henrik Larsen la fram høringsutkastet, som han mente ville svekke det lokale fagforeningsdemokratiet. Deretter la han fram det alternative forslaget fra arbeidsutvalget i Elektroarbeidernes Fagforening. Undertegnede kritiserte høringsutkastet for å legge opp til en organisasjon med passive medlemmer, og for å legge næringslivets ideologi til grunn for arbeidet. Undertegnede gikk også inn for at redaktøren i det nye fagbladet skulle velges av Landsmøtet, og advarte mot å skille informasjonsarbeidet fra det øvrige faglige arbeidet i det nye fagforbundet.
Kjell Valvatne mente at sammenslåingen kunne koste mer enn vi fikk igjen, og Dag Bergsvåg mente dette

møtet i oktober. *Ark.98*

var et rotete organisasjonskart. Hans Felix, leder av NEKF sektor IRI, pekte på de erfaringene NEKF hadde med sektorisering, og at en hadde lagt vekt på sentral og lokal organisering og økonomi. Men det hadde vært problemer i forhold til økonomien i dette, og at en derfor hadde foreslått muligheter for å danne fagforeninger som et ledd mellom klubbene og distriktsorganisasjonen. Arnbjørn Mæle fra Tele-Dataforbundet sa litt om hvordan hans medlemmer ville falle inn i denne organisasjonsmodellen. Karsten Eriksen uttrykte skepsis til sammenslåingen. Blummenfelt sa seg glad for at Felix omtalte det nye forbundet for et fagforbund og ikke som et bransjeforbund. Jan Olav Andersen sa at økonomi og organisasjon ikke sto i forhold til hverandre og at et nøkkelspørsmål derfor blir hva man ønsker seg og hva man vil betale for. Ove Toska sa at målet måtte være et fullt integrert forbund, men at en heller fikk bruke litt lengre tid etter sammenslåingen for å få dette til. Styrets forslag til organisasjonsmodell sammen med Åge Blummenfelts tilleggsforslag ble deretter enstemmig vedtatt.

Overgang fra tariff og kontrollgebyr til kontingent

Som de fleste er kjent med er det usikkert hvordan det vil gå med tariff og kontrollgebyret (T&K) i framtiden. For å sikre et uventet inntektsbortfall midt i en budsjettperiode ønsket styret fullmakt til å iverksette en kontingentøkning fra det tidspunktet T&K gebyret opphører. Åge Blummenfelt, kasserer, la fram saken. T&K gebyret har lagt grunnlaget for ulike aktiviteter i fagforeningen sa han, blant annet under streiken i -96. Dette har arbeidsgiverne etter hvert skjønt, og det er de som har satt denne saken i gang ved å klage T&K gebyret inn for skattemyndighetene. -Skal vi la NHO og skattedirektoratet diktere aktiviteten vår? spurte han.

Trond Løvstakken klubbleder ved Aker Elektro Bergen, sa at Akerklubben ønsket en noe redusert aktivitet, og gikk imot styrets forslag. Han foreslo istedenfor å utsette saken. Lars Melkevik klubbleder ved Aker Elektro Stord, sa at vi måtte opprettholde T&K gebyret, dernest øke kontingenten. Han trodde medlemmene på Stord ville melde seg ut dersom kontingenten ble økt. Det gikk fram av debatten at kontingentspørsmålet også ble knyttet til den forestående sammenslåingen med Tele- Dataforbundet.
Tele-Dataforbundet har som kjent krevd tak på kontingenten for å gå med på sammenslåing. Jan Henrik Larsen understreket at dette var en helt annen sak og at styrets forslag måtte vedtas nå. Ove Toska sa at vi måtte være i forkant av problemene og vedta dette nå. Løvstakken gikk fortsatt inn for utsettelse.
Blummenfelt sa at poenget var at viss vi vil ha den aktiviteten vi har så må vi betale for det. Dessuten er det visse varslingsfrister som det må taes hensyn til. Han tilbakeviste myten om at vi var det dyreste forbundet. Hans Felix bekreftet dette, men samtidig ønsker vi å være best, sa han. Han ville være forsiktig med å blande seg inn sa han, men han frarådet utsettelse. Melkevik inviterte Felix til Stord for å møte medlemmene som eventuelt ville måtte betale T&K gebyr i tillegg til en kontingentøkning.

Rabalder

Dette var en sak som engasjerte representantskapet sterkt, og uenigheten var stor. Trond Løvstakken ba om at saken skulle avgjøres ved skriftlig avstemming noe dirigentene korrekt avviste. Deretter ba også Kjell Valvatne om skriftlig avstemming. Etter litt rabalder meldte det seg tilstrekkelig mange til at det etter vedtektene kunne avholdes skriftlig avstemming. Ved avstemmingen falt styrets forslag med 43 mot 51 stemmer.

Løvstakkens utsettelsesforslag ble deretter vedtatt enstemmig.

Eiendommer og stiftelser og mer rabalder

Som kjent har den tidligere avdelingen i Florø avsatt betydelige midler i en stiftelse, og den tidligere Stordavdelingens eiendom på Stord er også organisert som en stiftelse. I tråd med forbundets vedtekter skal disse verdiene overføres og forvaltes av distriktsavdelingen, slik tilfellet er med eiendommen i Bergen. For å få fortgang i dette arbeidet hadde styret lagt fram et forslag der årsmøtet påla ledelsen å sørge for at stiftelsene ble oppløst og at midlene ble underlagt medlemmenes kontroll. Lars Melkevik ville ha garantier for at huset på Stord ikke ble borte, og at medlemmenes interesser der fortsatt ble ivaretatt. Han mente at forslaget innebar alt for korte tidsfrister, og foreslo en utsettelse for stiftelsen på Stord. Melkeviks forslag ble vedtatt med overveldende flertall.

Etter dette vedtaket gikk Ove Toska på talerstolen og gjorde forsamlingen oppmerksom på at man hadde gjort et vedtektsstridig vedtak i kontingentsaken, man hadde vedtatt en lavere kontingent enn det vedtektene godkjenner. Løvstakken som hadde framsatt forslaget beklaget det og sa at det var dagens kontingent på 1,5% som var ment, og ba om at dette ble rettet. Blummenfelt understreket at han aldri hadde vært i tvil om hva representantskapet hadde stemt over, og at saken måtte behandles på nytt. Det ble bedt om pause og Løvstakken ble bedt om å skrive et nytt forslag. Løvstakkens nye forslag fikk denne gangen 45 stemmer og ble også vedtatt. Men denne gangen var det ingen som ba om skriftlig avstemming, og representantene kunne dermed ikke skjule sine standpunkter denne gangen.

Det forelå også et forslag til å si nei til privat arbeidsformidling. Jan O. Andersen støttet dette og sa at det var viktig at LO ble gjort oppmerksom på denne typen uttalelser. -Dette er et område det er viktig å vie interesse, sa han. Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Dag Bergsvåg la fram et forslag om et mindre lån til Stord AOF. Det opprinnelige forslaget om bevilgning ble trukket. Lånet ble innvilget mot tre stemmer.

Valg og ansvarsfraskriving

Jon Kristian Viken orienterte om valgkomiteens arbeid, og la fram innstillingen. På bakgrunn av avstemmingen i kontingentsaken stilte Åge Blummenfelt sin plass som kasserer til disposisjon. Blokken som vant denne avstemmingen var imidlertid ikke klar til å ta det ansvaret som naturlig følger en slik stemmegivning. Etter sterke oppfordringer fra foreningens leder Ove Toska, og også fra Løvstakken, bøyde Blummenfelt av og han ble valgt enstemmig. Kanskje trenger representantene bedre trening i praktisk utøvelse av demokratiet i sin egen organisasjon. Eller kan hende er dette et uttrykk for fremmedgjøring i sin egen organisasjon. Der en ikke ser på seg selv som deltaker, men der man ser på resultatet av medlemsskapet som en vare. Og der en eller annen skal levere deg medlemsgoder etter hva du har betalt i kontingent. Slikt kalles ikke en bevegelse. Slikt kalles butikk og er noe helt annet, og kjennetegnes først og fremst ved at deltakerne ikke blir invitert med på å fatte beslutninger som angår dem selv.

Til slutt informerte Jan O. Andersen om situasjonen så langt i tariffoppgjøret.

Produksjonsskipet Åsgard A.

Åsgard A ligg stor og staseleg ved utrustningskaien på Aker Stord A/S. Skroget blei bygd i Japan. 1. desember 1997 blei båten sjøsatt og slept mot Stord. 18. januar 1998 omlag fjorten dagar før planen ankom båten, slik at då fekk Aker tjuvstarta litt med arbeidet sitt. Aker Stord A/S har hovedjobben, med innreiing og utrustning av Åsgard A.

Aker Elektro A/S, avd. offshore har Elektro/instrumentdelen som utgjer omlag 750 000 timar pluss ekstrarbeid på dette prosjektet. I uke 28 då dette blir skrevet har AEL 602 arbeidstakarar i arbeid på båten når ein tar med alle disiplinar. Dei har 258 arbeidstakarar som er innleigde frå andre firma, over 80 av dei har ein måtta gå til vårt gode granneland Danmark for å få tak i. Danskane flyr charterfly direkte frå Danmark til sørstokken på Stord, så dei har minimal reisetid.

Arbeidstidsordningar for arbeidarane som er tilreisande frå andre firma og andre avdelingar er 12/9 eller 4/3. Samtlige av desse bur på Akershus eller ved Aker Stord.

For å nevna litt om arbeidsomfanget ombord på Åsgard, så er det trekt 528189 meter kabel av totalt estimerte kablar på 732867 meter, medan det er kopla 12197 kabelendar av totalt 27225.

Aker Elektro A/S avd Produkt har i tillegg bygd mesteparten av tavlene ombord. Slik Åsgard A ligg ved utrustningskaien i dag er ho 50-60% ferdig. Ho skal gå frå kaien 22 november 1998, og skal i produksjon på Åsgardfeltet i Nordsjøen for oljeselskapet Statoil.

Kristian Pedersen og Erik Nitter Flaaten. Sammenstilling og klargjering av tavler for overlevering til Statoil. *Ark.101*

Åsgard A er et ruvende fartøy. *Ark.101*

Støtteerlæring til Telenormontørene

Norge går så er det suser i alle sektorer. Inntektene til såvel stat som private kapitaleiere er historisk høye. Ledere skor seg i denne situasjonen med å ta ut lønnstillegg som vanlige arbeidsfolk må jobbe i åresvis for å tjene. Disse tilleggene kommer på toppen av en inntekt som i seg selv er formidabel.
I denne situasjonen skulle man tro at arbeidsfolk skulle slippe å kjempe for å beholde allerede opparbeidere rettigheter. Streiken i Telenor beviser at dette ikke er tilfelle.
En aggressiv arbeidsgiver har prøvd å bruke tariffoppgjøret som arena for å frata arbeidsfolk rettigheter de har hatt i åresvis. Innføring av utvidet/forskjøvet arbeidstid, er bare et eksempel på dette angrepet. De vil heller ikke innfri det rettferdige kravet om lønnsøkning arbeidstakerne har krevd.
Et slikt angrep kan bare møtes med STREIK !.
Utfallet av den kampen dere nå kjemper, vil ha betydning for mange andre arbeidstakere som også vil verne om normalarbeidsdagen.Vi støtter streiken og de krav Tele og Dataforbundet har stilt ved årets oppgjør!

Støtteerklæring til transportarbeiderne

Elektroarbeidernes Fagforening har på sitt arbeidsutvalgsmøte den 02.06.98 diskutert konflikten i transportsektoren, og vil uttrykke fortsatt støtte til en rettferdig kamp.
Elektroarbeidernes Fagforening vil ta avstand fra arbeidsgivernes bruk av uorganisert arbeidskraft for å få utført arbeid som er streikebelagt.
Vi vil også ta avstand fra politiets innblanding i konflikten. Dette er en lovlig og rettferdig streik. Den kan kun løses ved at arbeidsgiverne kommer med det bedre tilbud.
Elektroarbeidernes Fagforening bevilger kr. 5.000,- til den videre kampen.
Stå på kamerater.

Av Ole Peder Grip

Bonusavtale, er det lønnsomt?

I Aker Elektro på Stord har vi gått fleire prosjekt på bonusavtalar. Folk byrjar å bli uroa for at det er ei ny trend, i staden for akkord. Bonusane har ofte gitt dårleg eller ingen utbetaling, men vi har ei garantiløn som går an å leva med (§3a delt på 07517). Åsgard A er fjerde prosjektet no der ein går på bonusavtale. Skal vi velge bonus eller akkord i framtida?
Vi må ikkje stella oss slik at det blir eit press frå arbeidsgjevarsida for å få bort produktivitetsavtalen for onshoreverksemd. For Åsgard A sin del: I bonusavtalen tjener ein ikkje pengar på den jobben ein utfører, men det vert betalt bonus av dekningsbidrag til AEL frå Åsgard A prosjektet betre enn kalkulert, som er kr 70.- etter følgjande skala:
Dekningsbidrag kr.70-80 utbetalast 25%
Dekningsbidrag kr.80-90 utbetalast 35%
Dekningsbidrag kr.90-100 utbetalast 25%
Dekningsbidrag kr.100 og over utbetalast 35%
Det vil seie at firmaet må tjene pengar for at vi skal få noko.

Intervju av: Egil Gulholm

Gi oss betre lønn, seier lærlingane!

**Kurt Vasstein er lærling i 8. halvår hos ABB Installasjon i Førde.
Han er den første lærlingen etter reform 94 hos denne bedrifta.
Montørforum har teke ein prat med han ,om erfaringane hans så langt som 94-lærling.**

Kvifor begynte du som lærling i bedrift etter Vk1, i stadenfor å gå Vk2 og ta fagbrev der?
-Då eg gjekk ut av Vk1 i 1996, var veldig mykje uklart i forhold til fagbrev ,og lønn i læretida. Det var ikkje klart om vi fekk ta fagbrev etter Vk2, heller ikkje om vi fekk læretid i bedrift etter fagbrevet. Ingen visste noko.

Lønn er eit stadig tilbakevendande tema, korleis er lærlingelønna i dag?
-Lønna er altfor dårleg. Det seiest at ein får lønn under utdanning, og det er greitt nok. Men det er umogeleg å greie seg på kr 31,- pr. time, dersom ein ikkje bur gratis heime hos ho mor då. Etter den nye lærlingeordninga, vart timelønna omtrent halvert. Eg bur på hybel, så eg har hatt ein ekstra jobb i heile læretida for å "overleve."

No veit vi at lærlingar etter Vk1 skal ha ekstra teoriundervisning, korleis fungerer det?
-Etter Vk1, skal ein ha ca 450 timar teori. Av det skal 230 timar vere felles, resten etter kva retning ein vel: Bygningsinstallasjonar, Tekniske el- anlegg eller Maritime el- anlegg. Vi har hatt undervisning kvar mandag gjennom dette året. Etter mi meining er ikkje det den beste løysinga, det blir for lite teori kvar gong. Eg ville heller hatt f. eks.to veker samanhengande teoriundervisning, for så å gå ut i praktisk arbeid igjen. Då føler eg at ein hadde fått meir samanheng både i teori og praksis.

Korleis føler du oppfølginga frå bedrifta har vore?
-Den kunne heilt sikkert ha vore betre, men eg synest den har vore bra. No har det vore lenge vore ganske hektisk, mykje arbeid, så ein må nok stå på litt sjølv for å få den rette opplæringa. Men med ei positiv haldning frå begge partar, pleier det å gå bra. Eg meiner det er viktig for lærlingar å få utfordringar, og ikkje gå for lenge på store anlegg, der det har lett for å bli mykje brumontasje og kabeltrekking.

Kva synest du om reform 94 generelt?
-Reform 94 vart for tidleg innført. Lærarane visste veldig lite. Undervisningsmateriellet var ikkje klart, vi fekk bøker langt ut i oktober månad. Eit par bøker fekk vi faktisk etter eksamen, vi måtte greie oss med stensiler heile året.

Kva erfaring har du som lærling med å vere medlem av NEKF?
-Fellesskapet ein slik organisasjon gir synest eg er viktig. Men ein bør kanskje ikkje "mase om organisering" med ein gong ein lærling begynner i bedriften. Det er ganske mykje nytt ein får oppleve når ein kjem ut i arbeidslivet, så det kan fort bli for mykje.

Ellers seier Kurt at han trivst veldig godt på arbeidsplassen, det er gode kollegiale forhold, samtidig som det er gode forhold mellom dei tilsette og leiinga i bedrifta. Generelt eit godt arbeidsmiljø avsluttar han.

Kurt Vasstein i arbeid med Frontline-montasje i samband med ombygging av administrasjonsbygget ved Kværner i Førde. *Ark.101*

Av Åge Blummenfelt

Lærlingenes rettigheter og medlemsskap i fagforeningen - to sider av samme sak.

Den 22 april arrangerte studieutvalget i Elektroarbeidernes Fagforening en klubblederkonferanse for å sette fokus på reform 94 og fagutdanning. Til sammen 27 klubbledere var samlet i folkets hus i Bergen for å diskutere hva som skjer med reform 94 og hvilke konsekvenser det har for oss som tillitsvalgte. Det kom blant annet frem på konferansen at vi som fagforening ikke har tatt opplæringsspørsmål og fagutdanning på alvor den senere tid. Det ble avslørt at kunnskapen om reform 94 er svært mangelfull hos de tillitsvalgte så vel som hos ledelsen i den enkelte bedrift.

Konferansen åpnet med at Øivind Offerdal fra OKEL i Bergen gikk igjennom intensjonene med reform 94, spesielt med vekt på hvordan opplæringen av den enkelte lærling skal foregå. Den tradisjonelle opplæringen slik vi kjenner den, var at lærlingen skulle ha et bestemt antall timer på rørsetting, motorer, svakstrøm og så videre. Det viktigste var at lærlingen hadde nok timer på området, ikke om lærlingen faktisk hadde lært det som var forutsatt.
Den nye opplæringen er målstyrt, det betyr at den ikke oppgir hvor mange timer lærlingen skal ha på det enkelte området, men at lærlingen skal skrive under å ha lært det aktuelle område.
Dette pålegger utvilsomt den enkelte lærling et større ansvar for sin egen opplæring, men det pålegger også oss som tillitsvalgte og fagforening et større ansvar.
Det er også slik at med reform 94 er det lagt større vekt på å kombinere teori og praksis. I løpet av 2,5 år i arbeid, skal den enkelte lærling ha 6 måneder med teoretisk opplæring. Dette stiller store krav til bedriftene, og derfor har bedriftene mange steder gått sammen i et opplæringskontor.
Det er da opplæringskontoret som forestår den teoretiske opplæringen, samt at opplæringskontoret sørger for at lærlingen kan "bytte" bedrift dersom det er nødvendig for å få en grundig og variert praksis.
Det er ingen tvil om at den gjennomgangen som Øivind Offerdal hadde var meget nyttig

Under: Lunsjpause ved Geir Dahlhaug A/S, Nonneseter-kvartalet/Bystasjonen, Bergen sentrum. *Ark.99*

for alle. Kunnskapen om reformen er meget mangelfull hos de tillitsvalgte. Det kom også frem at kunnskapen om reformen og hvordan opplæringen skal foregå ikke er så mye bedre hos ledelsen i den enkelte bedrift.

De tillitsvalgte har store rettigheter til å påvirke opplæringen av våre nye lærlinger

Etter at vi hadde gjennomgått hvordan opplæringen skal foregå, var det nødvendig å se på den rollen vi som tillitsvalgte har når det gjelder den opplæringen som foregår på den enkelte bedrift. Hva er våre plikter og rettigheter som tillitsvalgte, og hvor står det noe om det.

Landsoverenskomsten beskriver det ganske klart i paragraf 5 at det skal velges tilsynsansvarlig for lærlingene, og det skal gis nødvendig tid for å utføre oppgaven.

Det må understrekes på det sterkeste at tilsynsansvarlig skal ha nødvendig tid til å følge opp lærlingen. Det er de færreste som benytter seg av denne muligheten. Ja det er faktisk de færreste som har valgt tilsynsansvarlig for lærlingene.

Videre heter det i "l Lov om fagopplæring i arbeidslivet paragraf 8 at representanter for arbeidstakerne skal sammen med faglig leder i bedriften føre tilsyn med lærlingene.

Det må også nevnes at det i NEKF sine vedtekter heter at tilsynsvalgt for lærlingene skal være medlem av klubbstyret. Vi har dermed en rekke føringer som er gitt gjennom lovverket såvel som i egen tariffavtale.

Det er med andre ord mye å gripe fatt i for de tillitsvalgte i den enkelte bedrift.

Konferansen var enstemmig om at noe må gjøres snarest og at den enkelte klubb bør lage en handlingsplan for lærlingearbeidet. Oppfordringen er at en på neste klubbstyremøte setter lærlingearbeidet i bedriften på dagsorden. En handlingsplan for lærlingearbeidet kan inneholde følgende elementer

- **VELGE TILSYNSANSVARLIG FOR LÆRLINGENE**
- **LAGE PLAN FOR HVORDAN OPPLÆRINGEN SKAL ORGANISERES OG FØLGES OPP**
- **KLUBBEN MÅ PÅTA SEG ROLLEN SOM PÅDRIVER**
- **GÅ IGJENOM ALLE LÆRLINGEKONTRAKTENE**
- **GÅ IGJENNOM OPPLÆRINGSBØKENE**
- **LÆRLINGENE MÅ AKTIVERES, KANSKJE KALLE INN LÆRLINGENE TIL ET INNFORMASJONSMØTE EN GANG I ÅRET.**
- **TA OPP OPPLÆRINGEN PÅ DET NESTE FORHANDLINGSMØTET MED BEDRIFTEN**

Det er mange som hevder at som lærling har du alle dine rettigheter regulert gjennom lovverket, og at det derfor ikke er nødvendig for lærlingen å fagorganisere seg. Dette er en myte som dessverre har fått stå uimotsagt mange steder. Det er klart at den viktigste metoden for å knekke den myten er at klubbene arbeider grundig med opplæringsspørsmål.

Vi elektroarbeidere har alltid hatt fagstoltheten som et av våre viktigste flaggsaker. Få orden på lærlingespørsmålet, og vi kan hevde fremdeles hevde vår fagstolthet.

Øivind Offerdal fra Opplæringskontoret OKEL, hadde en meget nyttig gjennomgang av reform 94. *Ark.98*

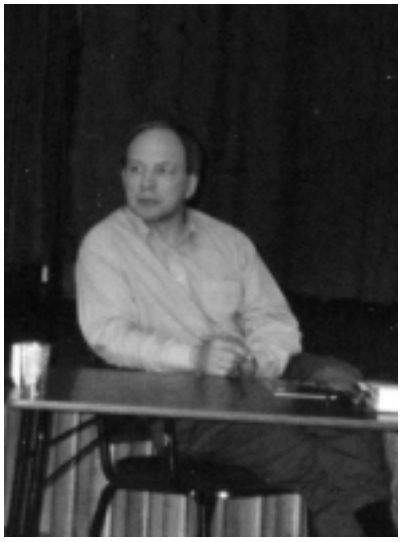

LANDSOVERENSKOMSTEN PARAGRAF 5

- **TILSYNSANSVARLIG FOR LÆRLINGENE (HENV. LFA §8) OG FAGLIG LEDER HAR EN VIKTIG ROLLE NÅR DET GJELDER Å FØLGE OPP OPPLÆRINGEN AV LÆRLINGER I EGEN BEDRIFT. TILSYNSANSVARLIG SKAL FÅ NØDVENDIG TID TIL Å FØLGE OPP LÆRLINGEN I SAMARBEID MED FAGLIG LEDER.**

LOV OM FAGOPPLÆRING I ARBEIDSLIVET PARAGRAF 8

- **REPRESENTANTER FOR ARBEIDSTAKERNE SKAL SAMMEN MED FAGLIG LEDER FØRE TILSYN INNEN DEN ENKELTE LÆREBEDRIFT MED AT**

- **•1 LÆREBEDRIFTENS OPPLÆRINGSMULIGHETER ER TILFREDSTILLENDE**
- **•2 LÆREKONTRAKTER BLIR OPPRETTET**
- **•3 FAGENES LÆREPLANER FØLGES OG**
- **•4 LÆRLINGENE FÅR DEN TEORIOPPLÆRING DE HAR KRAV PÅ**

NEKF VEDTEKTER PARAGRAF 2.4.3

TILSYNSVALGTE I HENHOLD TIL LOV OM FAGOPPLÆRING I ARBEIDSLIVET, DISSE SKAL VÆRE MEDLEMMER AV KLUBBENS STYRE.

Av Kenneth Rutledal

Utvalgsmøte på Bergen Hotell

Det ble avholdt konferanse mellom alle de forskjellige utvalgene i den nye avdelingen på Bergen hotell den 9.juni 1998. Hensikten med konferansen var å gjøre alle kjent med hverandre, planer for året (koordinering av disse), samarbeid mellom styret/administrasjonen og de forskjellige utvalgene.

I Leder av mediautvalget Erik Grytdal, la fram en fyldig presentasjon av viktigheten av mediaarbeid. Dette ut fra hvilke store summer våre arbeidsgivere bruker. Utgivelse av et eget fagblad er med å skape motvekt til all påvirkning vi får fra den kanten. Utvalget har som primær oppgave å utgi medlemsbladet, og satser på å komme med to utgaver i 1998. Det ble oppfordret til at alle utvalg kunne komme med stoff til bladet.
HMS-utvalget sitt arbeid ble presentert av dets leder Inge Øpstad. Utvalget har kommet godt igang med sitt arbeid og satser på å avholde en konferanse for verneombud fra forskjellige bedrifter i distriktet. Videre har de på trappene en større spørreundersøkelse til samtlige bedrifter om verneforhold i bedriften.
Skips- og oljeutvalgets leder Trond Løvstakken informerte om utvalgets arbeid og planer. Utvalget hadde ikke avholdt noen møter ennå. Men medlemmene innad i utvalget holdt jevnlig kontakt med hverandre. Det er planlagt å avholde to tariffkurs. Hvilke kurs, og når, ønsket utvalget å komme tilbake til. Dette med tanke på kontraktsfordelinger i distriktet.
Tariffutvalget har ikke begynt skikkelig på sitt arbeid siden tarifforhandlingene er i full gang.
Studie- og fagutdanningsutvalget er det utvalget som har den største kursplanen for 1998. Kurs i tale- og debattteknikk, kurs for nyvalgte tillitsvalgte, oppfriskingskurs for «erfarne» tillitsvalgte og kurs for tillitsvalgte med ansvar for lærlinger. Utvalgsarbeidet var kommet godt igang, og mente de ville klare oppgaven.
Det nye i år er at utvalgene i mye større grad utfører alt arbeidet i forbindelse med å arrangere kurs. Dette gjør utvalgsarbeidet mye mer interessant.
Denne måten å arbeide på avlaster styret og administrasjonen for mye arbeid. Samtidig holder det oppe engasjementet og setter samtidig krav til medlemmene av de forskjellige utvalgene. Så får vi gjøre opp status i 1999.

Ove Toska ledet utvalgskonferansen. *Ark.100*

Elektroarbeidernes Fagforenings delegater til Landsmøtet i NEKF 27. november -1. desember 1998

Ove Toska	Sønnico, Bergen
Kjell Sverre Aasheim	Aker Elektro, Stord
Arne Nesheim	ABB Inst., Bergen
Arne Runnane	Ansatt, Stord
Gunnar Røssland	Siemens, Bergen
Tom Reinshol	Aker Elektro, Stord
Svein Østensen	Svein Hatvik A/S, Bergen
Kjell Ove Ege	Sønnico, Bergen
Kjell Valvatne	ABB OT, Bergen
Svenn-Arne Rygg	Holen inst A/S, Sogndal
Trond Løvstaken	Aker Elektro, Bergen
Ronny Trædal	ABB inst., Førde
Svein Otto Melheim	ABB inst., Nordfjordeid
Lars Melkevik	Aker Elektro, Stord
Karsten Bøe	ABB OT, Bergen
Ingunn Aksland	Aker Elektro, Stord
Svein Olav Smith	Aker Elektro inst., Stord
Kenneth Rutledal	Aker Elektro, Bergen

Som Landsstyremedlemmer møter også:

Åge Blummenfelt	Sønnico, Bergen
Jan Henrik Larsen	Ansatt, Bergen
Atle Teigland	Aker Elektro, Bergen

1.mai feiringen 1998

1.mai ble feiret på tradisjonelt vis i Bergen. Først med frokost i Kalfaret, deretter apeller på Torgalmenning og tog gjennom byens gater. Etter demonstrasjonstoget var det en hyggelig samling i foreningens lokaler i Kalfaret, med mat og drikke og godterier til barna. Deltaking i 1.mai feiringen er åpen for alle medlemmer med familie.
Ark.100

Aktivitetskalender:

Utvalgenes planlagte aktiviteter:

HMS-utvalget
Planlegger konferanse for verneombud 11 desember 1998

Skips og Oljeutvalget
Planlegger å utarbeide sjekkliste
Planlegger to tariffkurs
Planlegger kurs i skipslisten dersom aktuelle kontrakter kommer til vårt distrikt.
Planlegger å delta på oljekonferansen som er utsatt til september

Studie og fagutdanningsutvalget
Arrangerer kurs for nyvalgte tillitsvalgte på Førde Hotell i september (uke 38).
Planlegger motivasjonskurs for erfarne tillitsvalgte i midten av november (uke 47).
Planlegger møte mellom styrene i opplæringsutvalgene og de som sitter i prøvenemndene.
Planlegger å ta et initiativ overfor NELFO til et kurs for tilsynsvalgte og lærlingeansvarlige i bedriftene.

Tariffutvalget
Planlegger et tariffkurs i midten av oktober (uke 43).

Andre viktige aktiviteter
Englandskonferansen i regi av forbundet
Oljekonferansen september
9 oktober - halvårsmøtet
27 november til 1 desember - Landsmøte i NEKF

Av Silje Vaage, bedriftsfysioterapeut Bergen Bedriftshelsetjeneste

Strømstøt kan gi muskelplager i nakke og skuldre

En ny undersøkelse gjort ved Statens arbeidsmiljøinstitutt (Stami) kartlegger eventuelle senvirkninger etter strømstøt. Et av resultatene de har kommet frem til er at en etter strømstøt kan ha lettere for å utvikle nakke- skulderplager enn ellers.
Det er her viktig å presisere at arbeidsbelastninger anses å være en mye større årsak til nakke-skulderplager enn de omtalte strømstøtene.

traumatiske strømsjokk
Mange elektrikere opplever til dels traumatiske strømsjokk. Tilsynelatende har de ingen kroniske helseeffekter. Undersøkelse av enkeltkasus har reist spørsmål om tidligere 220 volt-ulykker med strømgjennomgang fra arm til arm likevel kan bidra til senere muskel/skjelettplager i nakke og skuldre. Biologisk sett mener forskerne dette er tenkbart i og med at arm, nakke og skuldre er den veien strømmen følger i slike strømstøtulykker.

Tunge tak
Mange elektrikere har tunge arbeidsbelastninger på nakke og skuldre i det daglige arbeidet. Dette kan i seg selv gi muskelplager i nakke og skuldre uten at strømstøt har vært inne i årsaksbildet, og strømstøt er nok en mye mindre årsaksfaktor til nakke/skulderplager blant elektrikere enn arbeidsbelastningene er.
Det denne undersøkelsen viser er at personer som har vært utsatt for alvorlige strømstøt rapporterer noe hyppigere nakke/skulderplager enn andre, det kan synes som om de er mer sårbare for denne typen plager etter et strømstøt.
Det må presiseres at plagene som beskrives er lette plager, som ikke hindrer arbeidstakerne i å gå på jobb.

Undersøkelsen baserer seg på et spørreskjema og legeundersøkelse blant 62 ansatte i et energiverk. Bedriftshelsetjenesten i Buskerud Fylkeskommune tok initiativet til undersøkelsen, og det ble inngått et samarbeid mellom bedriftshelsetjenesten og Stami. 57 svarte på spørreundersøkelsen. 23 kunne rapportere en eller flere alvorlige strømstøtuhell i sin karriere, for det meste var dette 220V vekselspenningsstøt fra hånd til hånd, med varighet fra et øyeblikk til 3 sekunder, de fleste hang ikke fast til strømkilden. Støtene var ikke så alvorlige at de ble meldt til Produkt- og elektrisitetstilsynet.
35 ansatte rapporterte å ha nakkeplager og 29 smerte i skuldre. Det var en sammenheng mellom slike opplevde plager og tilfeller av tidligere strømstøt. På det tidspunktet legeundersøkelsen ble gjennomført kunne en ikke finne en tydelig forskjell mellom funnene i «støt» og «ikke-støt»- gruppen, men ved gjennomgang av spørreskjemaene kunne man se en større grad av lette og hyppigere plager hos «støt»-gruppen.
Rapporten etter denne delen av prosjektet ble presentert våren -97.
Prosjektet er en del av et større prosjekt som nå blir ført videre og utvidet i form av undersøkelse av skader meldt til Produkt- og elektrisitetstilsynet, og siden av flere yrkesaktive elektrikere. Prosjektet skal pågå over 3 år, og man ønsker å få bedre kjennskap til senfølger etter strømstøt. Dette gjøres med støtte fra NHOs arbeidsmiljøfond.
Prosjektet kalles «Senfølger etter alvorlig lavspent strømgjennomgang hos elektromontører»

Ernst Jank i arbeid med kopling av interfacepanel (grensesnittskap) til høgspentfelt på Åsgard A. *Ark.101*

Av Inge Øpstad, leder HMS-utvalget

Verneombudene
frem fra glemselen

Distriktets HMS-utvalg på banen

Inge Øpstad leder HMS utvalget i Elektroarbeidernes Fagforening. *Ark.91*

Distriktet har nå besluttet å sette i gang HMS utvalget, for å finne ut hvilket behov verneombudene (VOene) har for hjelp og støtte til å styrke vernearbeidet i bedriftene. Over ferien skal HMS utvalget sende ut et spørreskjema til klubbene om hvilken tilstand bedriftene er i når det gjelder HMS-arbeid. Dette gjelder både lovpålagte kurs og internkontrollen i bedriften.

Vi våger den påstanden at VOene har vært forsømt av klubb og fagforening. Dette gir seg utslag i mangelfull opplæring og lite systematisk HMS-arbeid i enkelte bedrifter.
HMS – utvalget ønsker å være en hjelp og støtte til verneombudene, slik at VOene selv kan være den pådriveren for Helse, Miljø og Sikkerhetsarbeid de skal være. Derfor er utvalget avhengig av god tilbakemelding fra klubbene. Aktiviteten som utvalget legger opp til vil være avhengig av denne tilbakemeldingen.

Konferanse for verneombud / hovedverneombud.

HMS- utvalget planlegger en konferanse for klubbenes valgte verneombud eventuelt hovedverneombudet i bedriften. Konferansen vil være åpen for en fra hver klubb, og er planlagt til 11.12.98 i Bergens-området. I tillegg til erfaringsutveksling blant deltagerne, kan det være aktuelt å trekke inn eksterne forelesere. I den omtalte spørreundersøkelsen fra HMS-utvalget vil en få spørsmål om hvilke tema en kunne ønska seg på konferansen Dette vil HMS-utvalget ta med seg i den videre planleggingen av konferansen.

Helse, miljø og sikkerhets arbeid i bedriftene

I forskrift om systematisk HMS-arbeid i virksomheter (internkontroll forskriften) er dette med kartlegging av arbeidsmiljøet, systematisk planlegging av HMS, og tilstrekkelig opplæring viktige stikkord. HMS handlingsplan er også svært viktig å få på plass.
Når det gjelder opplæring så er det en del lovpålagte kurs. Her kan nevnes sikkerhetsforskriftene for lavspentannlegg (SL-91), drifts-forskrifter for høgspentannlegg, og grunnkurs i arbeidsmiljø (40-timers kurs) for VO og medlemmer i Arbeidsmiljø-utvalg.
Kartlegging av arbeidsmiljø for å finne ut hvor skoen trykker kan bedriftshelsetenestene ofte være behjelpelige med.
Dette med HMS handlingsplan for året er ofte ett tungt kapittel i mange bedrifter. Men det er ofte snarere snakk om innsparelser enn utgifter med å systematisere dette.

Kravet om solskin og fint vær i spisepausen, vart innfridd på Austevoll denne dagen. Montørar og lærlingar frå ABB Inst. Austevoll og Knut M. Rydland, Fitjar. *Ark100*

C-blad

Returadresse:
Kalfarvei 71
5018 Bergen

Avdelingens styre og utvalg:

Elektroarbeidernes Fagforening

Styret:

Leder: Ove G. Toska, Sønnico, Bergen

Nestleder: Kjell Sverre Aasheim, Aker Elekttro, Stord

Sekretær: Arne Nesheim, ABB installasjon, Bergen

Kasserer: Åge Blummenfelt, Sønnico A/S, Bergen

Styremedlem: Atle Teigland, Aker Elektro Offshore Bergen

Styremedlem: Lars Melkevik, Aker Elektro, Stord

Styremedlem: Bjarte Amundsen, ABB OT, Bergen

Styremedlem: Svenn Arne Rygg, Holen Elektro, Sogndal

Styremedlem: Dag Bergsvåg, Børtveit Elektro Stord

1. Vara: Espen Hatteberg, NBN Elektro, Florø

2. Vara: Karsten Eriksen,ABB Installasjon, Austevoll

3. Vara: Terje Walle, Magnus Thunstvedt A/S Bergen

Distriktssekretær: Arne Runnane

Dsitriktssekretær: Jan Henrik Larsen

ARBEIDSUTVALGET

Ove G. Toska
Kjell Sverre Aasheim, Aker Elektro, Stord
Arne Nesheim, ABB Installasjon, Bergen
Åge Blummenfelt, Sønnico A/S
Arne Runnane, Jan Henrik Larsen

ADMINISTRASJONEN BERGEN

Kalfarvei 71, 5018 Bergen
Telefon: 55 31 23 70 -
55 32 44 65
Telefax: 55 31 24 35

Kontorfullmektig: Le Hang Nguyen

Sekretær: Liv Berge

Dsitriktssekretær: Jan Henrik Larsen

ADMINISTRASJONEN STORD

Osen 4
Postboks 495 - 5401 STORD
Telefon: 53 41 41 55
Telefax: 53 41 44 17

Kontorfullmektig: Vigdis Røyrvik

Distriktssekretær: Arne Runnane

STUDIE OG FAGUTDANNINGSUTVALGET

Leder Åge Blummenfelt, Sønnico A/S, Bergen
Medlem Dag Bergsvåg, Børtveit El. Stord
Medlem Tom Reinshol, Aker Elektro Inst. Stord
Medlem Inge Øpstad, Aker Elektro, Stord
Medlem Ingunn Aksland, Aker Elektro, Stord
Medlem Terje Walle, M. Thunestvedt A/S, Bergen
Medlem Erik Teige, Telenor Installasjon, Florø

SKIPS OG OLJEUTVALGET

Leder Trond Løvstakken, Aker Elektro Offshore, Bergen
Medlem Atle Kaldestad, Aker Elektro Inst. Stord

Medlem Kjell Sverre Aasheim, Aker Elektro, Stord
Medlem Lars Melkevik, Aker Elektro, Stord
Medlem Rune Grimstad, Harvest Elektro, Florø
Medlem Svein Østensen, Svein Hatvik A/S, Bergen
Medlem Trond Karlsen, Sønnico A/S, Bergen
Medlem Bjarte Amundsen, ABB OT, Bergen
Medlem Kjetil Pedersen, ABB Inst., Austevoll

HELSE MILJØ SIKKERHET (HMS) UTVALGET

Leder Inge Øpstad, Aker Elektro, Stord
Sekretær Ørjan Daae, ABB OT, Bergen
Medlem John Robert Grønås, Aker Elektro Inst., Sagvåg
Medlem Per Chr. Thunes, Siemens A/S, Bergen
Medlem Robert Landa, Elecon A/S, Stord
Medlem Hans Erik Vikøren, ABB Inst. Høyanger
Medlem Espen Hatteberg, NBN Elektro, Florø
Medlem Ernst M. Endresen, Aker Elektro, Stord

MEDIAUTVALGET

Leder Erik Grytdal, ABB Inst. A/S, Bergen
Medlem Åge Blummenfelt, Sønnico A/S, Bergen
Medlem Jan Henrik Larsen, Elektroarbeidernes Fagforening
Medlem Ole Peder Grip, Aker Elektro, Stord
Medlem Egil Gulholm, ABB Inst., Førde
Medlem Kenneth Rutledal, Aker Elektro Offshore, Bergen

TARIFFUTVALGET

Leder Ove Toska
Medlem Gunnar Røssland, Siemens A/S, Bergen
Medlem Jan Henrik Larsen, Elektroarbeidernes Fagforening
Medlem Tone Rimmereide, Aker Elektro, Stord
Medlem Tom Reinshol, Aker Elektro Inst. Sagvåg
Medlem Kenneth Rutledal, Hans Pedersen A/S, Bergen
Medlem Arild Osland, Telenor Installasjon, Florø

BUDSJETTKOMITE

Leder Ove Toska
Kasserer Åge Blummenfelt, Sønnico A/S, Bergen
Medlem Geir Raudstein Aasheim, Aker Elektro, Stord
Medlem Trond Løvstakken, Aker Elektro Offshore, Bergen

VALGKOMITE

Medlem Jon Kristian Viken, ABB Inst. A/S Bergen
Medlem Svein Østensen, Svein Hatvik A/S, Bergen
Medlem Eirik Hønsi, Petterson & Gjellesvik, Bergen
Medlem Tom Reinshol, Aker Elektro Inst, Sagvåg

Styrets repr. Atle Teigland, Aker Elektro Offshore, Bergen

REVISORER

Revisor: Svein Østensen, Svein Hatvik A/S, Bergen
Vara: Helge Lægreid, ABB Inst.A/S Bergen

Revisor: Svein Thorgersen, Siemens A/S, Bergen
Vara: Kjell-Ove Ege, Sønnico A/S, Bergen

ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HAR TIL OPPGAVE Å ORGANISERE ANSATTE I ELEKTROBRANSJEN I PRIVAT SEKTOR I BERGEN, HORDALAND OG SOGN OG FJORDANE. ELEKTROARBEIDERNES FAGFORENING HAR CA 2100 MEDLEMMER OG ER TILSLUTTET LO - FORBUNDET NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND.